

# **INSTRUKCJA**

## **BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

### **DLA BUDYNKÓW IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO**

ul. Ks. Piotra Skargi 31 50-082 Wrocław



<b>Wykonał:</b>	<b>Zatwierdził do stosowania:</b>  <b>Dyrektor IX liceum Ogólnokształcącego</b>
<b>Data i podpis Wykonawcy:</b>	<b>Data / podpis Zatwierdzającego:</b>

## SPIS TREŚCI

WSTĘP .....	3
PODSTAWY PRAWNE .....	3
ZAWARTOŚĆ INSTRUKCJI .....	4
SŁOWNIK TERMINÓW .....	5
ROZDZIAŁ 1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem.....	8
Lokalizacja oraz charakterystyka obiektu .....	8
Warunki ochrony przeciwpożarowej .....	10
Zakres odpowiedzialności w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych .....	19
Ogólne zasady bezpieczeństwa – czynności zabronione .....	21
Zapobieganie pożarom, postępowanie na wypadek pożaru – zasady ogólne .....	22
Zakres stosowania środków gaśniczych .....	23
ROZDZIAŁ 2. Sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych stosowanych w obiektach .....	24
ROZDZIAŁ 3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia .....	32
Instrukcja alarmowa na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia .....	32
Sposób postępowania w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego w obiekcie .....	33
Zasady używania podręcznego sprzętu gaśniczego .....	34
Ewakuacja .....	37
ROZDZIAŁ 4. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo .....	40
ROZDZIAŁ 5. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi .....	42
ROZDZIAŁ 6. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi .....	45
ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I FORMULARZE .....	46
Załącznik nr 1 – Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych .....	47
Załącznik nr 2 – Oświadczenie wykonywania prac .....	48
Załącznik nr 3 – Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z treścią „Instrukcji...” .....	48
Załącznik nr 4 – Sprawozdanie z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji .....	49
Załącznik nr 5 – Instrukcja postępowania dla osób nie będących stałymi użytkownikami obiektu ....	52
Załącznik nr 6 – Wykaz osób zapoznanych z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego .....	53
Wykaz znaków ochrony przeciwpożarowej wg PN-EN-ISO 7010:2012 .....	56
Wykaz znaków bezpieczeństwa wg PN-EN-ISO 7010:2012 .....	57
Karty aktualizacji „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” .....	58
Instrukcja postępowania na wypadek pożaru lub awarii .....	59
ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE .....	60

## WSTĘP

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, zwana dalej Instrukcją stanowi realizację postanowień §6.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. (Dz. U. z 2010r. nr 109, poz. 719) w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*.

Stosownie do wymogów określonych w przywołanym rozporządzeniu *Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej*.

Do zapoznania się z Instrukcją oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych bezwzględnie zobowiązani są:

- wszystkie osoby funkcyjne i pracownicy IX Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu,
- firmy zewnętrzne, wykonujące usługi w pomieszczeniach i na terenie IX Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu

Pracownicy, którzy stanowią zorganizowaną zbiorowość, mają warunki do poznania obiektu i otaczającego go środowiska. Rozpoznanie istniejących na terenie obiektu zagrożeń, uzupełnione znajomością zasad działania i postępowania w przypadku powstania pożaru (w oparciu między innymi o Instrukcję), pozwoli na sprawne przeprowadzenie ewakuacji, akcji ratowniczej oraz w sposób bezpośredni przyczyni się do zminimalizowania skutków ewentualnego pożaru czy innego miejscowego zagrożenia.

W niniejszym dokumencie określono potencjalne źródła powstania pożaru w pomieszczeniach biurowo - administracyjnych, dydaktycznych i gospodarczych oraz drogi jego rozprzestrzeniania. Ponadto zawarto zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru, organizację i warunki ewakuacji w kontekście funkcji obiektu oraz warunków technicznych, jak również zasady postępowania na wypadek pożaru oraz zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.

Postanowienia Instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) prowadzących działalność i/lub usługi na terenie obiektu. Zarządca obiektu winien przedstawić tym podmiotom zapisy Instrukcji do przestrzegania, przed rozpoczęciem ich działalności na terenie IX Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu. Przy czym obowiązek zapoznania pracowników firm zewnętrznych, wykonujących usługi w obiektach, pomieszczeniach i terenie IX Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu z zasadami zawartymi w Instrukcji, ciąży na kierownictwie tej firmy, po wcześniejszym uzgodnieniu zakresu z Zarządzającym IX Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu.

## PODSTAWY PRAWNE

- 1) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. *o ochronie przeciwpożarowej* (Dz. U. z 2009r. nr 178, poz. 1380 oraz Dz. U. z 2010r. nr 57, poz.353).
- 2) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. *o Państwowej Straży Pożarnej* (Dz. U. z 2009r. nr 12, poz.68, nr 18, poz. 97 oraz Dz. U. z 2010r. nr 127, poz.857).
- 3) Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 1994r. nr 89 poz.414 z póź. zm.).
- 4) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2009r. nr 56, poz.461).
- 5) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów* (Dz. U. z 2010r. nr 109, poz. 719).
- 6) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. *w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych* (Dz. U. z 2009r. nr 124, poz. 1030).
- 7) Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003r. *w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci* (Dz. U. z 2003r. nr 89, poz.828).
- 8) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. *w sprawie książki obiektu budowlanego* (Dz. U. z 2003r. nr 120, poz.1134).
- 9) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych* (Dz. U. z 2000r. nr 40 poz.470).
- 10) PN-B-02852:2001. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
- 11) PN-EN 1838:2005. Zastosowania oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
- 12) PN-EN 60598-2-22:2004/AC:2006. Oprawy oświetleniowe. Część 2-22: Wymagania szczegółowe. Oprawy oświetleniowe do oświetlenia awaryjnego.
- 13) PN-E-05204:1994. Ochrona przed elektrycznością statyczną. Ochrona obiektów, instalacji i urządzeń. Wymagania
- 14) PN-EN-ISO 7010:2012 Znaki bezpieczeństwa.
- 15) PN-N-01256-01:1992. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- 16) PN-N-01256-02:1992. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- 17) PN-N-01256-4:1997. Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
- 18) PN-N-01256-5:1998. Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
- 19) PN-EN 671-1:2002. Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne - Część 1: Hydranty wewnętrzne z wężem półsztywnym.
- 20) PN-EN 671-3:2009. Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne - Część 3: Konserwacja hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z wężem płasko składanym.

## ZAWARTOŚĆ INSTRUKCJI

Niniejsza instrukcja zawiera:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem,
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym,
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania,
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji,
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami,
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
  - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
  - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
  - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
  - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
  - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji,
  - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
  - g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
  - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
  - i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
  - j) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - k) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony.
- 9) wskazanie osób opracowujących Instrukcję.

**Przedmiotowa Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynków IX Liceum Ogólnokształcącego została opracowana na podstawie informacji zawartych w Ekspertyzie Technicznej dotyczącej stanu ochrony przeciwpożarowej wykonanej przez rzeczoznawcę budowlanego inż. Ireneusza Grabkowskiego oraz rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych mgr inż. Waldemara Kurzaja oraz wydanym na jej podstawie Postanowieniem nr WZ.5595.150.4.2019 z dnia 27 sierpnia 2019 Dolnośląskiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu. Informacji i materiałów źródłowych /projekty poszczególnych inwestycji/ uzyskanych od użytkownika obiektu IX LO we Wrocławiu oraz zapoznania się z przedmiotowym obiektem.**

## SŁOWNIK TERMINÓW

W celu ułatwienia zrozumienia używanych dalej określeń, poniżej podano definicje najważniejszych pojęć stosowanych w Instrukcji.

- a) **Właściciel budynku** – Gmina Wrocław
- b) **Zarządca budynku** – Dyrektor IX liceum ogólnokształcącego,
- c) **Administrator budynku** – Kierownik Administracyjny IX Liceum Ogólnokształcącego,
- d) **Przełożony** – Dyrektor IX liceum ogólnokształcącego, Kierownik Administracyjny IX Liceum Ogólnokształcącego
- e) **Użytkownik/Pracownik** – Kadra pedagogiczna, uczniowie, pracownicy administracyjni, pracownicy pomocniczy.
- f) **Wykonawca** – podmiot zewnętrzny i jego pracowników, wykonujący na rzecz obiektu usługi remontowe, budowlane lub serwisowe,
- g) **akcja ratownicza** – działania organizowane i prowadzone przez Państwową Straż Pożarną,
- h) **działania ratownicze** – działania prowadzone przez jednostki ochrony przeciwpożarowej określone w odrębnych przepisach,
- i) **ochrona przeciwpożarowa** – realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę zdrowia, życia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem,
- j) **pożar** – niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego przeznaczonym, przynoszącym straty materialne,
- k) **inne miejscowe zagrożenie** – inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne i ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia,
- l) **bezpieczeństwo pożarowe** – stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia, uzyskiwany przez funkcjonowanie norm prawnych, technicznych systemów zabezpieczeń oraz prowadzenia działań zapobiegawczych,
- m) **materiały niebezpieczne pożarowo** – gazy palne, ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15K (55°C), materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji oraz materiały mające skłonności do samozapalenia,
- n) **zagrożenie wybuchem** – możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia,
- o) **strefa pożarowa** – przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni,
- p) **urządzenia przeciwpożarowe** – urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których, są zainstalowane, a w szczególności:
  - stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające,
  - instalacje oświetlenia ewakuacyjnego,
  - hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
  - przeciwpożarowe kłapy odcinające,
  - urządzenia oddymiające,
  - drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania,
- q) **techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych** – urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru,

- r) **stałe urządzenia gaśnicze** – urządzenia na stałe związane z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru,
- s) **urządzenia do usuwania dymów lub gazów pożarowych** – urządzenie montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej,
- t) **techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych** – urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- u) **przeciwpożarowy wyłącznik prądu** – wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru,
- v) **klasa odporności pożarowej budynku** – określana jest symbolem literowym od A (najniższa) do E (najwyższa). W zależności od klasy odporności pożarowej budynku określone są klasy odporności ogniowej elementów konstrukcyjnych budynku (ściany nośne, stropy, podciągi itp.) i podziału wewnętrznego (np. ścianki działowe). Klasa odporności pożarowej budynku zależy od jego przeznaczenia i sposobu użytkowania,
- w) **podział budynków ze względu na wysokość** – wysokość budynku lub jego części jest liczona od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku, nie będącym wyłącznie wejściem do pomieszczeń gospodarczych lub technicznych, do górnej płaszczyzny stropu lub stropodachu nad najwyższą kondygnacją użytkową, łącznie z grubością izolacji cieplnej, bez uwzględnienia wyniesionych ponad tę płaszczyznę maszynowni dźwigów i innych pomieszczeń technicznych.
  - **niskie (N)** – do 12 m włącznie nad poziomem terenu, a mieszkalne – do 4 kondygnacji włącznie,
  - **średniowysokie (SW)** – ponad 12 do 25 m włącznie nad poziomem terenu, a mieszkalne – do 9 kondygnacji włącznie,
  - **wysokie (W)** – ponad 25 do 55 m włącznie nad poziomem terenu,
  - **wysokościowe (WW)** – powyżej 55 m nad poziomem terenu.
- x) **warunki ewakuacji** – zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem,
- y) **kategorie zagrożenia ludzi:**
  - **ZL I** – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
  - **ZL II** – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
  - **ZL III** – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
  - **ZL IV** – mieszkalne,
  - **ZL V** – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

## ROZDZIAŁ 1

**Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem**

### *Lokalizacja oraz charakterystyka obiektu*

Kompleks budynków IX Liceum Ogólnokształcącego zlokalizowany jest na działkach nr 9/2 9/6, 10/4, 12/13 AM 34 obręb Stare Miasto przy ul. Ks. Piotra Skargi 31 we Wrocławiu. Budynek IX liceum Ogólnokształcącego mieści się w kompleksie budynków, zlokalizowanych pomiędzy ulicami Piotra Skargi (wejście główne), Oławską i Nową we Wrocławiu. Kompleks składa się z czterech obiektów:

- budynku głównego, powstałego na przełomie XIX/XX wieku / BG /;
- budynku sportowo - rekreacyjnego z zapleczem sportowym, sanitarnym oraz łącznikiem / BS-R /;
- sala gimnastyczna „mała”, pełniąca funkcję sali audytoryjnej, w swej kubaturze zawierająca salę dydaktyczną na I piętrze / SG /.

### **BUDYNEK GŁÓWNY**

Budynek główny, dłuższym bokiem, elewacją zachodnią usytuowany jest wzdłuż ulicy Ks. Piotra Skargi; wzniesiony na rzucie litery „L” dłuższym bokiem – równoległe do osi ulicy, od południa bezpośrednio graniczy z budynkiem hotelu B&B o tej samej wysokości. Skrzydło boczne jest usytuowane prostopadle, wzdłuż granicy i sięga w głąb działki. Styka się swoim dłuższym bokiem z nowym budynkiem łącznika. Kompleks od północny sąsiaduje z działką, na której powstanie nowy biurowiec PZU; od strony wschodniej poprzez boisko i teren zielony z nabrzeżem Fosi Miejskiej.

Budynek główny to przede wszystkim obiekt dydaktyczny, w którym zlokalizowano również pomieszczenia biurowe. Sale lekcyjne rozmieszczono na czterech poziomach. Dodatkowo pomieszczenia poziomu piwnicy użytkuje się jako doraźne, podręczne magazyny; korytarze jako przestrzeń do rozprowadzenia instalacji.

W budynku znajdują się 4 klatki schodowe, z czego jedna prowadzi tylko na 2 piętro, pozostałe na 3 piętro, a dwie skrajne na końcach korytarzy dodatkowo na poddasze nieużytkowe.

Budynek główny Zespołu pełni funkcję szkoły i na tej podstawie został zakwalifikowany w całości do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. Do kategorii tej zaliczono również poziom piwnic, które jednak stanowią odrębną strefę pożarową.

Tak przyjęte funkcje, w kontekście wysokości obiektu i jego lokalizacji, rzutują na dobór przeciwpożarowych zabezpieczeń zarówno biernych, jak i czynnych.

Przewidywana liczba osób na poszczególnych kondygnacjach (maksymalna):

- piwnica - 4 osoby,
- parter - 268 osób
- piętro I - 391 osób.
- piętro II - 376 osób
- piętro III - 453 osoby

W budynku może przebywać max. ok. 1492 osób.

**W CHWILI OPRACOWANIA PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI Z INFORMACJI UZYSKANYCH OD UŻYTKOWNIKA STAN OSOBOWY IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO WYNOŚI 1206 OSÓB - NAUCZYCIELI, PRACOWNIKÓW I UCZNIÓW.**

#### **a) Konstrukcja budynku:**

Budynek jest obiektem o konstrukcji tradycyjnej, ściany murowane z cegły pełnej. Układ konstrukcyjny ścian nośnych podłużny, trzytraktowy, ze ścianami poprzecznymi usztywniającymi. Stropy na wszystkich kondygnacjach masywne, odcinkowe, na belkach stalowych, nad parterem i traktem skrajnym płaski typu Kleina. Stropy nad I, II i III piętrem oparte są na ścianach podłużnych. Stropy w osiach wejść głównych w



formie sklepień krzyżowych z łękami i pilastrami wykonanymi w cegle profilowanej. Na korytarzach pięter znajdują się ozdobne kolumny granitowe podpierające sklepienie.

Konstrukcja klatek schodowych wsparta na belkach stalowych, spoczniki na dwuteowniku 300 a biegi schodowe na blachownicach o wygiętym profilu łukowym, na którym opierają się granitowe stopnie blokowe. Dach o konstrukcji drewnianej w zasadniczej powierzchni płaski kryty papą na deskowaniu, wspartym na belkach i słupach drewnianej konstrukcji dachu.. Od strony ulicy dach jest stromy dwuspadowy kryty blachą ocynkowaną na deskowaniu. W osiach wejść głównych wykonane są szczyty ceglane, za którymi znajdują się prostopadłe dachy skośne.

Ściany wewnętrzne i zewnętrzne murowane wykonane z cegły pełnej ceramicznej na zaprawie cementowo-wapiennej, grubości odpowiednio 38, 51, 64 cm. Ściany wewnętrzne działowe, dobudowane, wydzielające pomieszczenia magazynowe z przestrzeni korytarzy.

#### b) Parametry ogólne obiektu:

wysokość budynku ( <i>górny poziom wykończonego stropu nad ostatnią kondygnacją użytkową</i> )	<b>20,00 m</b>
długość zabudowy frontowej	<b>59,00 m</b>
szerokość zabudowy bocznej odpowiednio	<b>50,00 m i 26,30 m</b>
powierzchnia zabudowy	<b>1734,78 m<sup>2</sup></b>
powierzchnia użytkowa	<b>6919,40 m<sup>2</sup></b>
powierzchnia wewnętrzna	<b>7648,20 m<sup>2</sup></b>
kubatura całkowita	<b>38341,60 m<sup>3</sup></b>
liczba kondygnacji nadziemnych w budynku wraz z poddaszem nieużytkowym	<b>6</b>
liczba kondygnacji podziemnych w budynku	<b>1</b>

#### c) Powierzchnie użytkowe (w tym komunikacja):

- **piwnica** - 1184,75 m<sup>2</sup>
- **parter** - 1288,61 m<sup>2</sup>
- **piętro I** - 1385,22 m<sup>2</sup>
- **piętro II** - 1378,75 m<sup>2</sup>
- **piętro III** - 1387,74 m<sup>2</sup>
- **poddasze nieużytkowe** - 1456,68 m<sup>2</sup>

#### d) Odległość od obiektów sąsiednich:

Odległość budynku głównego IX Liceum Ogólnokształcącego od sąsiednich obiektów wynosi:

- od strony południowej przylega do budynku hotelu B&B oraz ok 6 m od Budynku sportowo - rekreacyjnego
- od strony północnej przylega do nowopowstałego budynku PZU,
- od strony wschodniej dłuższym bokiem przylega do łącznika prowadzącego do budynku sportowo rekreacyjnego i sali gimnastycznej
- od strony zachodniej około 40m od budynku biurowego.

#### e) Dyspozycja funkcjonalno-przestrzenna:

- piwnica – w większości pomieszczenia nieużytkowe, pomieszczenie przyłącza wody, hydrofornia, główna rozdzielnia elektryczna, pomieszczenie przyłącza gazowego wraz z licznikiem, węzeł cieplny, warsztat z pomieszczeniem socjalnym dla konserwatorów.
- parter – strefa wejściowa, pomieszczenia biurowe, portiernia, sale dydaktyczne, wydzielone pomieszczenia szatni, pomieszczenia bufetu, pomieszczenia magazynowe, higieniczno sanitarne.
- I piętro – sale dydaktyczne, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenia szatni
- II piętro – sale dydaktyczne, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenia szatni
- III piętro – sale dydaktyczne, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenia szatni
- poddasze nieużytkowe

## Warunki ochrony przeciwpożarowej

### a) Kwalifikacja pożarowa obiektu

Na podstawie §209.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2009r. nr 56 poz. 461) ze względu na funkcję budynku zaliczony jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL- III. Pozostała część budynku zaliczona jest do kategorii PM. Gęstość obciążenia ogniowego nie przekracza 1550 MJ/m<sup>2</sup> w pom. nr 013 i 015 (parter). W pomieszczeniach nr 103, 104, 105, 111, 117, 118 ( I piętro ) gęstość obciążenia ogniowego nie przekracza 119MJ/m<sup>2</sup>. Natomiast w pomieszczeniach magazynowych na II i III piętrze nie przekracza 1950MJ/m<sup>2</sup>.

### b) Klasa odporności pożarowej dla budynku

Na podstawie §212.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2009r. nr 56 poz. 461) obiekt średniowysoki zakwalifikowany do obiektów ZL III powinien być wybudowany w klasie „B” odporności pożarowej.

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przykrycie dachu
„B”	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30	RE 30

gdzie:

*R* - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

*E* - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

*I* - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

### Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek zaliczony jest do kategorii zagrożenia ludzi **ZL- III**.

W budynku głównym nie przewiduje się składowania i magazynowania substancji pożarowo niebezpiecznych; w budynku znajdują się stałe materiały palne stanowiące wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych i pomieszczeń biurowych.

Dla budynków zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi nie określa się gęstości obciążenia ogniowego, natomiast dla pomieszczeń gospodarczych i technicznych na kondygnacji podziemnej przyjęto, że obciążenie ogniowe nie przekracza 500 MJ/m<sup>2</sup>. W budynku nie ma pomieszczeń i stref zagrożonych wybuchem.

### Podział obiektu na strefy pożarowe

#### Budynek został podzielony na 2 strefy pożarowe:

- Strefa I –kondygnacja pozioma, w której zdecydowana większość to pomieszczenia nieużytkowane o pow. 1184,75 m<sup>2</sup>. Strefa zaliczona do ZL III, w której wydzielono pożarowo pomieszczenia techniczne o pow.138 m<sup>2</sup>.
- Strefa II – obejmująca wszystkie pomieszczenia na parterze, I, II, i III piętrze zaliczoną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III o powierzchni 6098 m<sup>2</sup>.

Ponadto wydzielono pożarowo klatki schodowe **KL 1 i KL 4**.

**Biorąc pod uwagę, że dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej budynku średniowysokiego (SW) kategorii ZL III wynosi: 5 000 m<sup>2</sup>, a rzeczywista powierzchnia strefy wynosi 6098 m<sup>2</sup> - ta niezgodność z**

**przepisami została ujęta w ekspertyzie i finalnie w rozwiązaniach zamienny, dopuszczonych przez Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.**

W budynku głównym IX Liceum Ogólnokształcącego zaprojektowano i wykonano następujące instalacje:

- wodno – kanalizacyjną
- elektryczną, oświetlenia podstawowego
- wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej
- odgromową
- telefoniczną i informatyczną
- kanalizację deszczową
- okablowania strukturalnego
- centralnego ogrzewania (MPEC),
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne
- systemy oddymiania klatek schodowych
- hydranty wewnętrzne HP25
- przeciwpożarowy wyłączniki prądu
- przeciwpożarowe klapy odcinające

#### **Przeciwpożarowy wyłącznik instalacji elektrycznej.**

Budynek główny IX Liceum Ogólnokształcącego jest wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, który usytuowany jest na wprost pomieszczenia portierni przy wejściu głównym do budynku od strony ul. Ks. Piotra Skargi.

#### **Wewnętrzna sieć hydrantowa - hydranty wewnętrzne HP 25**

Budynek główny IX Liceum Ogólnokształcącego jest wyposażony w wewnętrzną sieć hydrantową DN 25 w strefie ZL III.

**Mimo przeprowadzonego remontu dostosowującego budynek główny do obowiązujących przepisów zgodnie z Ekspertyzą Techniczną dotyczącą stanu ochrony przeciwpożarowej wykonanej przez rzeczoznawcę budowlanego inż. Ireneusza Grabkowskiego oraz rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych mgr inż. Waldemara Kurzaja oraz wydanym na jej podstawie Postanowieniem nr WZ.5595.150.4.2019 z dnia 27 sierpnia 2019 Dolnośląskiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w obiekcie występują następujące niezgodności z obowiązującymi przepisami :**

#### **Z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury**

- lokalizacja budynku na działce budowlanej; istniejące ściany budynku od strony północnej i południowej bez otworów okiennych i drzwiowych usytuowane w granicach działki; wymagane odległości od granic działki 3,0 m; oraz lokalizacja ściany z otworami okiennymi i drzwiowymi na granicy działki południowej, wymagane odległości od granicy działki 4,0 m – niezgodność z § 12 ust.1.2
- wymagana szerokość spocznika w piwnicy i w przedsionku wejścia głównego oraz w klatce KL3; spocznik w piwnicy ma szerokość 0,57 m i w przedsionku wejścia głównego 1,26 m, a w klatce KL3 0,45 m; wymagana szerokość spoczników odpowiednio 0,8 m i 1,50 m, – niezgodność z § 68 ust. 1,
- wymagana szerokość biegu pomiędzy przyziemiem i parterem w klatce schodowej KL 1; po montażu pochwyty przyściennych szerokość biegu (obecna 1,3 m) zawężona będzie do 1,10 m zamiast wymaganej szerokości min. 1,20 m – niezgodność z § 68 ust. 1,

- dopuszczalna wysokość schodów wewnętrznych; schody pomiędzy przyziemiem i parterem klatek KL1 i KL4 mają wysokość 4x20 cm; zamiast dopuszczalnej wysokości 17,5 cm – niezgodność z § 68 ust. 1,
- niezgodność z § 227 ust.1 - braku wymaganej szerokości drzwi stanowiących wyjście z pomieszczeń: wyjścia z trzech sal lekcyjnych na parterze są dwuskrzydłowe 2 x 0,8 m – wymagane jest skrzydło drzwi o szerokości min. 0,90 m oraz wymaganej szerokości dodatkowych drzwi wyjściowych z klatki schodowej KL1 (służących tylko do napowietrzania klatki) – niezgodność z § 239.1,
- braku wymaganej szerokości drzwi stanowiących wyjście z budynku z klatki schodowej KL 2 – skrzydła drzwi o szer. 2 x 0,95 m rozdzielone są słupkiem stałym – niezgodność z § 239.4
- brak wymaganej szerokości korytarza ewakuacyjnego; na korytarzu w piwnicy znajdują się dwa przewężenia o szerokości 0,94 i 0,99 m; wymagana szerokość 1,20 m – niezgodność z § 242 ust.2,
- brak wymaganej klasy odporności ogniowej R 60 konstrukcji schodów; stalowa konstrukcja biegów schodowych nie jest zabezpieczona ze względów konserwatorskich do wymaganej klasy R60 – niezgodność z § 249 ust. 3 p.1
- braku klasy odporności ogniowej REI 60 ( EI 60 ) ścian zewnętrznych prostopadłych do ścian zewnętrznych klatki schodowej KL 1; ściana zewnętrzna klatki schodowej z oknami jest prostopadła do ściany zewnętrznej z oknami ( sanitariaty ) – niezgodność z 249 ust. 6,

### **Z rozporządzeniem ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji**

- § 10 ust. 6 p. 5 tj. braku wymaganej minimalnej odległości hydrantów zewnętrznych od ściany budynku – istniejący hydrant podziemny z braku miejsca zlokalizowany jest w odległości 3,5 m od ściany budynku, wymagana minimalna odległość wynosi 5,0 m,

### **BUDYNEK SPORTOWO – REKREACYJNY**

Obiekt został zlokalizowany zgodnie z linią zabudowy wzdłuż elewacji budynku na działce nr 12/13. Od strony południowej łączy się z Zespołem Szkół Plastycznych, zaś od północy z budynkami IX Liceum Ogólnokształcącego a od wschodu z ciągiem pieszo - jezdny ulicy Nowej i terenów zielonych.

Budynek pełni funkcję obiektu sportowo-rekreacyjnego na potrzeby IX Liceum Ogólnokształcącego oraz Zespołu Szkół Plastycznych. W bryle budynku można wyróżnić podział na część sportową, blok sanitarno-szatniowy oraz przestrzeń łącznika.

Główne wejście do obiektu zlokalizowano od strony ciągu pieszo-jezdnego na przedłużeniu ul. Nowej. Bezpośrednio przed wejściem zaprojektowano otwarty dziedziniec z miejscami do parkowania rowerów oraz zielenią.

W ramach bloku szatniowo-sanitarnego zaprojektowano 6 pomieszczeń szatniowych, z których każda jest przeznaczona dla 15 osób. Każda z szatni ma bezpośredni dostęp do sanitariatów. W części tej znajduje się także pokój trenerów z indywidualnymi sanitariatami, dodatkowa szatnia przeznaczona dla 15 osób zorganizowana w pierwotnym pomieszczeniu pierwszej pomocy, szatnia z częścią higieniczno - sanitarną dla osób niepełnosprawnych, magazyny, pomieszczenie gospodarcze, portiernia oraz toalety ogólnodostępne. Centralnie położona klatka schodowa prowadzi na piętro, gdzie usytuowano trybuny oraz salę dydaktyczną, pomieszczenie gospodarcze i toalety. Piętro II to przestrzeń techniczna. Stałe trybuny są dostępne z poziomu piętra, natomiast trybuny składane zlokalizowano na parterze.

We wschodniej elewacji budynku znajduje się siłownia z magazynem oraz sala fitness. Nad salą fitness znajduje się zewnętrzne boisko dostępne zarówno z trybun sali gimnastycznej i klatki schodowej, jak również poprzez zewnętrzne schody biegnące wzdłuż fasady.

Łącznik stanowi przestrzeń, łączącą wszystkie budynki kompleksu IX Liceum Ogólnokształcącego.

Budynek sportowo — rekreacyjny stanowi zaplecze sportowe dla IX Liceum Ogólnokształcącego. **Sala główna przewidziana jest dla 220 osób, siłownia i fitness kolejne 60, dodatkowo na trybunach może**

zasiąść 177 osób. Ponadto w pomieszczeniach szatni wraz ze zmianą użytkowania pomieszczenia pierwszej pomocy na szatnię może przebywać 105 osób przebywających czasowo oraz 9 osób w pokoju trenerskim może również przebywać czasowo przygotowujących się do zajęć. Ogółem na kondygnacji parteru budynku może przebywać jednocześnie ok. 450 osób.

Powyższe warunki nakazują zaliczyć obiekt — włącznie z łącznikiem - do kategorii zagrożenia ludzi ZL I. Dodatkowo II piętro, piętro techniczne zakwalifikowano jako strefę pożarową PM (produkcyjno — magazynową ). Dla budynków ZL nie określa się gęstości obciążenia ogniowego. W pomieszczeniach technicznych na II kondygnacji (strefa PM) przyjęto obciążenie ogniowe poniżej 500 MJ/m<sup>2</sup>. Obiekt oddany do użytkowania w roku 2010.

#### **Przewidywana liczba osób na poszczególnych kondygnacjach (maksymalna):**

- parter - 450 osób / sala główna 220 osób, siłownia i fitness 60, 177 trybuny /,
- piętro I - 198 osób / sala dydaktyczna 33, trybuny 140, boisko zewnętrzne 25 osób /
- piętro II - 4 osoby

**W budynku może przebywać max. ok. 660 osób.**

#### **Konstrukcja budynku:**

Posadowienie budynku wykonano jako bezpośrednie na stopach i ławach fundamentowych, żelbetowych. Ściany zewnętrzne z pustaków ceramicznych oraz żelbetowe z pustakiem ceramicznym. Ściany wewnętrzne konstrukcyjne żelbetowe oraz z pustaków ceramicznych. Słupy nośne konstrukcyjne żelbetowe. Natomiast ściany działowe z pustaków ceramicznych.

Stropy między kondygnacyjne w budynku sali sportowej (część A) typu Filigran, stropy nad łącznikami projektowanego budynku z istniejącymi obiektami (część B i C obiektu) żelbetowe. Sufity podwieszane w ciągach komunikacyjnych oraz pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych z płyt GICI na ruszcie stalowym.

Nad główną salą sportową wykonano stropodach z blachy trapezowej powlekanej na wiążarze kratowym. Wierzchnie warstwy z płyt wełny mineralnej oraz papy asfaltowej. Wiązar kratowy malowany w kolorze białym; powłoka malarska nie ingerująca w powłoki zabezpieczające konstrukcję.

Nad salą do wspinaczki zaprojektowano stropodach z blachy trapezowej powlekanej na belkach stalowych. Wierzchnie warstwy z płyt wełny mineralnej oraz papy asfaltowej. Stropodach nad siłownią wykonany posadzką sportową poliuretanową. Górna warstwa stropodachu nad hallem głównym ze żwiru sortowanego.

#### **Parametry ogólne obiektu:**

wysokość budynku (górny poziom wykończonego stropu nad ostatnią kondygnacją użytkową)	<b>11,30m</b>
długość budynku	<b>61,79 m</b>
powierzchnia zabudowy	<b>2938,30 m<sup>2</sup></b>
powierzchnia użytkowa	<b>2800,50 m<sup>2</sup></b>
kubatura całkowita	<b>23587,70 m<sup>3</sup></b>
liczba kondygnacji nadziemnych w budynku wraz z poddaszem nieużytkowym	<b>3</b>
liczba kondygnacji podziemnych w budynku	<b>0</b>

#### **Powierzchnie użytkowe (w tym komunikacja):**

- parter - 2322,00 m<sup>2</sup>
- piętro I - 318,60 m<sup>2</sup>
- piętro II - 210,30 m<sup>2</sup>

#### **Odległość od obiektów sąsiednich:**

Odległość budynku sportowo – rekreacyjnego IX Liceum Ogólnokształcącego od sąsiednich obiektów wynosi:

- od strony południowej łączy się z Zespołem Szkół Plastycznych
- od strony północnej przylega do łącznika między poszczególnymi obiektami IX Liceum ogólnokształcącego

- od strony wschodniej przylega do ciągu pieszego i ul Nowej
- od strony zachodniej około 20 m od budynku hotelowego B&B oraz ok 6 m od budynku głównego.

#### Dyspozycja funkcjonalno-przestrzenna:

- parter – strefa wejściowa, pomieszczenia szatni, pokój trenerski, szatnia dla osób niepełnosprawnych, pomieszczenia magazynowe, pomieszczenie gospodarcze, portiernia, toalety ogólnodostępne, sala fitness i siłownia, główna hala sportowa z trybunami składanymi, .
- I piętro – przestrzeń z trybunami stałymi, sala dydaktyczna, pomieszczenie administracyjne, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenia gospodarcze, boisko zewnętrzne nad salą fitness.
- II piętro – przestrzeń techniczna.

#### Warunki ochrony przeciwpożarowej

##### a) Kwalifikacja pożarowa obiektu

Na podstawie §209.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2009r. nr 56 poz. 461) ze względu na funkcję budynku zaliczony jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL- I włącznie z łącznikiem. Piętro II budynku zaliczone jest do kategorii PM.

##### b) Klasa odporności pożarowej dla budynku

Na podstawie §212.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2009r. nr 56 poz. 461) obiekt niski zakwalifikowany do obiektów ZL I powinien być wybudowany w klasie „B” odporności pożarowej.

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przykrycie dachu
„B”	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30	RE 30

gdzie:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

#### Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek zaliczony jest do kategorii zagrożenia ludzi **ZL- I**.

W budynku sportowo - rekreacyjnym nie przewiduje się składowania i magazynowania substancji pożarowo niebezpiecznych; w budynku znajdują się stałe materiały palne stanowiące wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych i pomieszczeń biurowych.

Dla budynków zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi nie określa się gęstości obciążenia ogniowego, natomiast dla pomieszczeń gospodarczych i technicznych obciążenie ogniowe nie przekracza 500 MJ/m<sup>2</sup>. W budynku nie ma pomieszczeń i stref zagrożonych wybuchem.

#### Podział obiektu na strefy pożarowe

Budynek stanowi jedną strefę pożarową z kategorią zagrożenia ludzi ZL I włącznie z łącznikiem o powierzchni 2800,50 m<sup>2</sup> przy dopuszczalnej powierzchni strefy dla budynków niskich ZL- I -8000 m<sup>2</sup>.

Ponadto w budynku sportowo-rekreacyjnym wyodrębniono na drugiej kondygnacji strefę PM – pomieszczenia techniczne dla tego obiektu.

W budynku sportowo- rekreacyjnym IX Liceum Ogólnokształcącego zaprojektowano i wykonano następujące instalacje:

- wodno – kanalizacyjną
- elektryczną, oświetlenia podstawowego
- wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej
- klimatyzacyjną
- odgromową
- telefoniczną i informatyczną
- kanalizację deszczową
- centralnego ogrzewania (MPEC),
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne
- systemy oddymiania klatki schodowej
- hydranty wewnętrzne HP25
- przeciwpożarowy wyłączniki prądu

#### **Przeciwpożarowy wyłącznik instalacji elektrycznej.**

Budynek sportowo - rekreacyjny IX Liceum Ogólnokształcącego jest wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, który usytuowany jest przy portierni przy wejściu głównym do budynku od strony ul. Nowej

#### **Wewnętrzna sieć hydrantowa - hydranty wewnętrzne HP 25**

Budynek sportowo - rekreacyjny IX Liceum Ogólnokształcącego jest wyposażony w wewnętrzną sieć hydrantową DN 25.

#### **Woda do zewnętrznego gaszenia pożaru**

Wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnia miejska sieć hydrantowa podziemna DN 80. Hydranty zewnętrzne podziemne są zlokalizowane w sposób zapewniający dostęp jednostek straży pożarnej, a ich wydajność nie powinna być mniejsza niż 20dm<sup>3</sup> /s przy ciśnieniu nominalnym 0,2MPa. Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE wynosi 20 dm<sup>3</sup>/s z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy DN80, którą zapewniają hydranty podziemne: jeden zlokalizowany na miejskiej sieci wodociągowej w ul. Ks. Piotra Skargi usytuowany w odległości 11,00m od wejścia głównego do budynku. Kolejny hydrant zlokalizowany jest na miejskiej sieci wodociągowej w ul. Nowej na tyłach budynku w odległości 30 m od wejścia do łącznika oraz następny w odległości 12 m od narożnika zespołu sportowego.

#### **Dojazd pożarowy**

Do budynku zapewniony jest dojazd pożarowy wzdłuż dłuższego boku budynku ulicą Nową. Dojazd pożarowy w pełni spełnia wymagania określone w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009r. nr 124 poz. 1030).

#### **SALA GIMNASTYCZNA**

Budynek pełni funkcję sali gimnastycznej z zapleczem dla IX Liceum Ogólnokształcącego oraz dydaktyczną. Powstanie budynku można datować na przełom XIX/XX wieku. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.

Bryłę budynku podzielono na dwie niezależne części:

- duża jednokondygnacyjna sala;
- czterokondygnacyjna część dawniej mieszkalna, obecnie z salą dydaktyczną;

Strefa wejścia do obiektu znajduje się na elewacji zachodniej. Obecnie wejściem wiodącym w użytkowaniu jest wejście bezpośrednio do Sali gimnastycznej od strony łącznika.

Budynek Sali gimnastycznej przewidziany jest dla 70 osób, część sportowa przewidziana jest dla 35 osób oraz sala dydaktyczna na pierwszym piętrze przewidziana jest również dla 35 osób. Stąd część jednokondygnacyjna obiektu została zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL-III.

**Przewidywana liczba osób na poszczególnych kondygnacjach (maksymalna):**

- piwnica - 0 osób
- parter sala gimnastyczna - 35 osób
- piętro I - 35 osób
- Poddasze - 0 osób

W budynku może przebywać max. ok. 70 osób.

**c) Konstrukcja budynku:**

- Ściany fundamentowe, z cegły pełnej, palonej, posadowione są na stopoławach.
- Ściany piwnicy wykonane są z cegły pełnej, otynkowane;
- Ściany zewnętrzne: cegła pełna palona. Wykończone od zewnątrz cegłą licówką oraz kształtkami ozdobnymi wokół otworów okiennych i drzwiowych, pasów gzymsowych, murków dachowych i na kominach;
- Ściany wewnętrzne: cegła pełna palona;
- Stropy:
- w czterokondygnacyjnej części budynku:
- strop nad piwnicą sklepienia ceglane oparte na ścianach i belkach stalowych dwuteowych.
- strop nad parterem i piętrem typu Kleina na belkach stalowych dwuteowych w rozstawie co 1, łom.
- stropodach nad salą audytoryjną:
- stropodach żelbetowy płytowy oparty na trzech podciągach żelbetowych oraz na ścianie części mieszkalnej i ścianie południowej sali gimnastycznej.
- Dach (nad częścią czterokondygnacyjną) dwuspadowy konstrukcji drewnianej krokwiowo-stolcowej, pokryty blachą dachówkową.

**d) Parametry ogólne obiektu:**

wysokość budynku (górny poziom wykończonego stropu nad ostatnią kondygnacją użytkową)	8,00 m
długość budynku	26,00 m
powierzchnia zabudowy	m <sup>2</sup>
powierzchnia użytkowa	470,58 m <sup>2</sup>
kubatura całkowita	3200 m <sup>3</sup>
liczba kondygnacji nadziemnych w budynku wraz z poddaszem nieużytkowym	3
liczba kondygnacji podziemnych w budynku	1

**e) Powierzchnie użytkowe (w tym komunikacja):**

- piwnica - 18,10m<sup>2</sup>
- parter - 51,39 m<sup>2</sup>
- piętro I - 53,50 m<sup>2</sup>
- poddasze - 18,79 m<sup>2</sup>

**f) Odległość od obiektów sąsiednich:**

Odległość budynku sali gimnastycznej IX Liceum Ogólnokształcącego od sąsiednich obiektów wynosi:

- od strony południowej ok. 13,50 m od budynku sportowo - rekreacyjnego
- od strony północnej ok. 15 m od nowopowstałego budynku PZU,
- od strony wschodniej przylega do łącznika prowadzącego do budynku sportowo – rekreacyjnego.
- od strony zachodniej 14,80 m do 46,10 m od budynku głównego.

**g) Dyspozycja funkcjonalno-przestrzenna:**



- Piwnica - nieużytkowa
- parter – sala gimnastyczna,
- I piętro – pomieszczenie dydaktyczne.
- poddasze – nieużytkowe.

## Warunki ochrony przeciwpożarowej

### Kwalifikacja pożarowa obiektu

Na podstawie §209.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2009r. nr 56 poz. 461) ze względu na funkcję budynku zaliczony jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL- I włącznie z łącznikiem.

### Klasa odporności pożarowej dla budynku

Na podstawie §212.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2009r. nr 56 poz. 461)

Przepisy dla budynków niskich kategorii ZL I / budynek sportowo – rekreacyjny, łącznik /przewidują klasę odporności pożarowej „B”, dla niskich kategorii ZL III przewidują klasę odporności pożarowej „C”. W związku z tym, że obie części tworzą jedną strefę pożarową, dla całości przyjęto klasę odporności pożarowej „B”

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przykrycie dachu
„B”	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30	RE 30

gdzie:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

### Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek sali gimnastycznej zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

W budynku sali gimnastycznej nie przewiduje się składowania i magazynowania substancji pożarowo niebezpiecznych; w budynku znajdują się stałe materiały palne stanowiące wyposażenie pomieszczeń.

Dla budynków zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi nie określa się gęstości obciążenia ogniowego, natomiast dla pomieszczeń gospodarczych i technicznych na kondygnacji podziemnej przyjęto, że obciążenie ogniowe nie przekracza 500 MJ/m<sup>2</sup>. W budynku nie ma pomieszczeń i stref zagrożonych wybuchem.

### Podział obiektu na strefy pożarowe

Budynek stanowi jedną strefę pożarową o pow. 470,58 m<sup>2</sup> przy dopuszczalnej powierzchni strefy dla budynków niskich ZL- III -8000 m<sup>2</sup>.

W budynku sali gimnastycznej IX Liceum Ogólnokształcącego zaprojektowano i wykonano następujące instalacje:

- wodno – kanalizacyjną
- elektryczną, oświetlenia podstawowego
- wentylacji grawitacyjnej

- odgromową
- telefoniczną i informatyczną
- kanalizację deszczową
- centralnego ogrzewania (MPEC),

#### **Przeciwpowozarowy wyłącznik instalacji elektrycznej.**

Budynek sali gimnastycznej IX Liceum Ogólnokształcącego nie jest wyposażony w przeciwpowozarowy wyłącznik prądu.

#### **Wewnętrzna sieć hydrantowa - hydranty wewnętrzne HP 25**

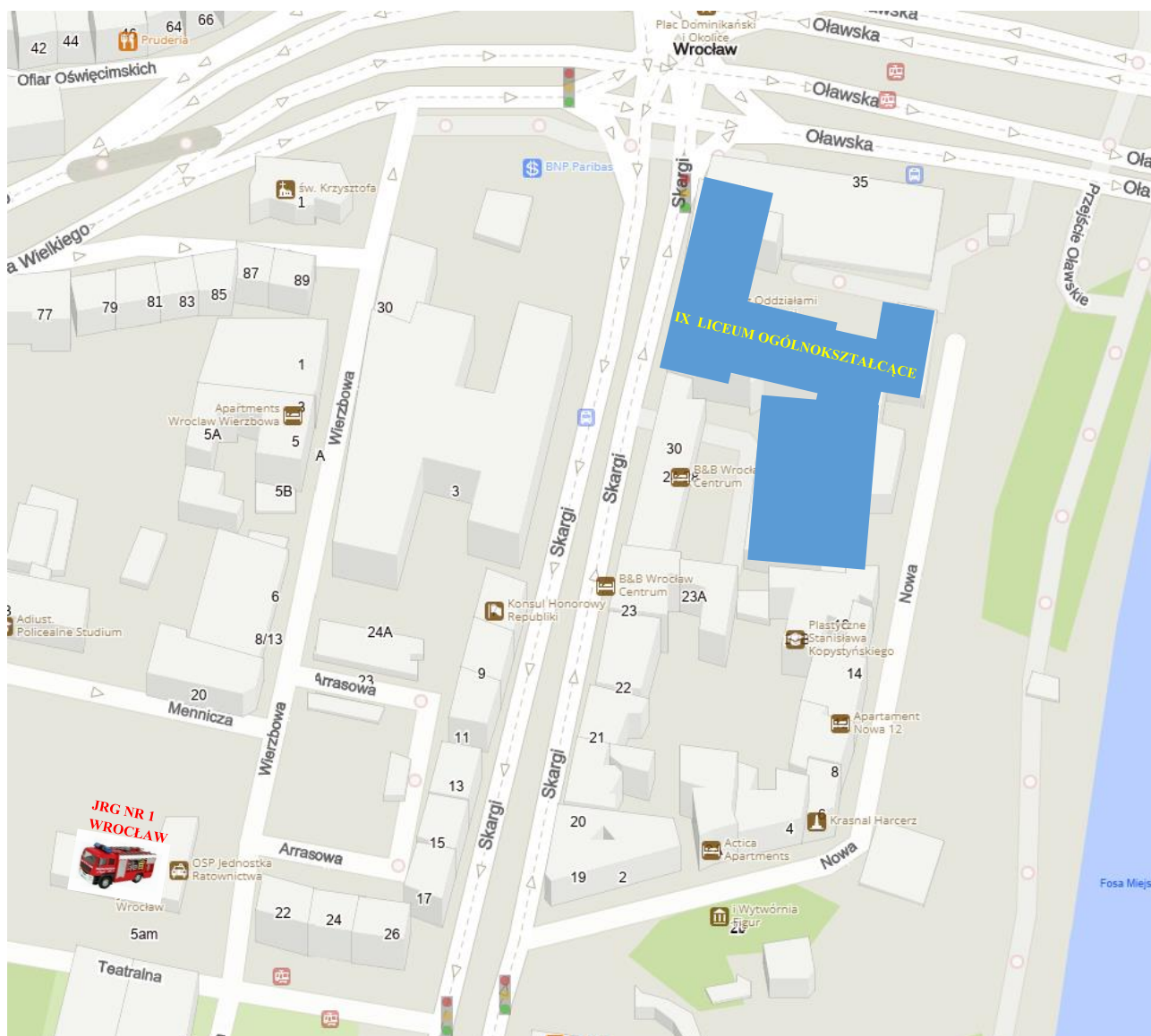
Budynek sali gimnastycznej IX Liceum Ogólnokształcącego nie jest wyposażony w wewnętrzną sieć hydrantową DN 25.

##### *h) Woda do zewnętrznego gaszenia pożaru*

Wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnia miejska sieć hydrantowa podziemna DN 80. Hydranty zewnętrzne podziemne są zlokalizowane w sposób zapewniający dostęp jednostek straży pożarnej, a ich wydajność nie powinna być mniejsza niż 20dm<sup>3</sup> /s przy ciśnieniu nominalnym 0,2MPa. Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE wynosi 20 dm<sup>3</sup>/s z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy DN80, którą zapewniają hydranty podziemne: jeden zlokalizowany na miejskiej sieci wodociągowej w ul. Ks. Piotra Skargi usytuowany w odległości 11,00m od wejścia głównego do budynku. Kolejny hydrant zlokalizowany jest na miejskiej sieci wodociągowej w ul. Nowej na tyłach budynku w odległości 30 m od wejścia do łącznika oraz następny w odległości 12 m od narożnika zespołu sportowego.

##### *i) Dojazd powozarowy*

Do budynku zapewniony jest dojazd powozarowy wzdłuż dłuższego boku budynku ulicą Nową. Dojazd powozarowy w pełni spełnia wymagania określone w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpowozarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg powozarowych (Dz. U. z 2009r. nr 124 poz. 1030).



### Lokalizacja budynku IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

*Zakres odpowiedzialności w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych*

*a) obowiązki Właściciela i Zarządcy Obiektu*

Właściciel / Zarządca ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa technicznego i ppoż. obiektu w zakresie:

- organizacji ochrony przeciwpożarowej,
- zapewnienia przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w obiekcie,
- przygotowania budynku i terenów wokół niego do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- ustalenia sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienia wyposażenia budynku w sprzęt gaśniczy, w środki gaśnicze i w instrukcje postępowania na wypadek pożaru,
- rozpatrywania i wdrażania wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego obiektu, zgłaszanych przez Administratora i użytkowników obiektu,
- zabezpieczenia środków na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- nadzorowania realizacji zaleceń pokontrolnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

- nadzorowania przestrzegania przez osoby zatrudnione przepisów przeciwpożarowych poprzez wprowadzenie odpowiedniej kontroli,
- zamieszczania w umowach o wykonanie usług remontowych zawieranych z jednostkami zewnętrznymi klauzuli o odpowiedzialności za przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych obowiązujących w obiekcie, a w szczególności przy pracach niebezpiecznych pożarowo
- zapewnienia bezpieczeństwa osobom pracującym oraz uczniom przebywającym w obiekcie, a w szczególności odpowiednich warunków ewakuacji na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

*b) obowiązki Dyrektora IX Liceum Ogólnokształcącego oraz Kierownika Administracyjnego obiektu:*

- nadzorowanie przestrzegania przepisów (instrukcji) przeciwpożarowych,
- wnioskowanie do Właściciela/Zarządcy obiektu o zapewnienie niezbędnych środków finansowych i materialnych na realizację zadań ochrony przeciwpożarowej,
- zapewnienie wykonania nakazów, wystąpień, decyzji, zaleceń i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych w zakresie obszaru zadaniowego Kierownika Administracyjnego
- wyposażanie części wspólnych budynku, obiektu budowlanego lub terenu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i podręczny sprzęt gaśniczy;
- utrzymanie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej /zapewnienia konserwacji oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie/;
- zapewnienie osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji, w zakresie drożności dróg i przejść ewakuacyjnych;
- oznakowanie znakami zgodnymi z Polskimi Normami: dróg pożarowych, dróg ewakuacyjnych, miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji, gazowej, wodnej;
- umieszczenie w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
- aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego budynku oraz posiadanie zbiorczej listy osób zapoznanych z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego danego budynku;
- uczestnictwo w sprawdzeniu organizacji oraz warunków ewakuacji;
- zgłaszanie do Dyrekcji IX Liceum Ogólnokształcącego wszelkich przypadków pożaru lub innego zagrożenia.
- rozmieszczenie w obiekcie wykazu telefonów alarmowych, instrukcji postępowania na wypadek powstania pożaru i znaków bezpieczeństwa.

*c) obowiązki pracowników IX Liceum Ogólnokształcące*

- znajomość przepisów przeciwpożarowych, szczególnie dotyczących stosowania materiałów pożarowo i wybuchowo-niebezpiecznych,
- odbycie szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej w ramach szkolenia ogólnego i okresowego BHP;
- zapoznanie się z przepisami przeciwpożarowymi, w tym instrukcją bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu;
- przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych i dbanie o stan bezpieczeństwa pożarowego na stanowisku pracy, w budynku oraz w jego bezpośrednim otoczeniu;
- znajomość przyjętych sposobów alarmowania o pożarze lub innych miejscowych zagrożeniach,
- znajomość rozmieszczenia i sposobu użycia gaśnic, hydrantów, jak również znajomości zasad ewakuacji ludzi i mienia;
- zawiadamianie przełożonych o usterkach i nieprawidłowościach mogących być przyczyną pożaru lub innego zagrożenia;
- uczestniczenie w sprawdzeniu organizacji i warunków ewakuacji, podporządkowanie się kierującemu akcją.

- zabezpieczanie użytkowanych pomieszczeń w związku z przerwami w pracy (po pracy, w dniach wolnych, w czasie remontów itp.),

d) obowiązki pracowników portierni IX Liceum Ogólnokształcącego

- sprawdzenie, po przyjściu do pracy, czy klucze od poszczególnych pomieszczeń obiektu znajdują się we właściwym miejscu, czy jest sprawny aparat telefoniczny,
- sprawdzenie, czy po godzinach pracy i w dni wolne od pracy nie pali się oświetlenie pomieszczeń, czy na drogach dojazdowych do obiektu nie pozostawiono materiałów i przedmiotów mogących utrudnić dostęp do niego ekipom ratowniczym, wpisywać do książki zdania i przyjęcia służby, stwierdzone usterki w zabezpieczeniu ppoż. obiektu;
- po przybyciu Straży Pożarnej wskazanie gdzie i co się pali,
- znajomość zasad informowania zarządcy obiektu o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu.

Ogólne zasady bezpieczeństwa – czynności zabronione

W obiekcie oraz na terenach przyległych do niego jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

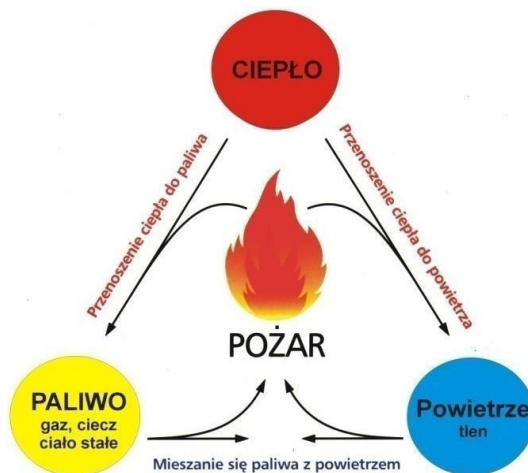
- 1) używania otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
  - a) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - b) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa.
- 2) użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia,
- 3) rozpalania ognisk w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m,
- 4) użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- 5) przechowywania materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15K (100°C),
  - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400V,
- 6) stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości, co najmniej 0,05m od żarówki,
- 7) instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- 8) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- 9) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- 10) lokalizowania elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych,
- 11) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
  - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - b) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,

- c) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - d) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
  - e) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.
- 12) parkowania na terenie przyległym do obiektu pojazdów w sposób utrudniający dojazd służb ratowniczych.

### *Zapobieganie pożarom, postępowanie na wypadek pożaru – zasady ogólne*

#### *a) Warunki niezbędne do powstania pożaru*

Powstanie pożaru warunkuje obecność materiału palnego, dostęp powietrza, oraz źródło ognia. Usunięcie jednego z tych czynników wyklucza możliwość powstania pożaru lub jego ugaszenie. „**Trójkąt pożaru**” wyjaśnia, że współistnienie (w odpowiednich proporcjach) tych trzech składników (w jednym czasie oraz w tym samym miejscu) – powoduje zapoczątkowanie i rozwój pożaru.



Definicje dot. „trójkąta pożaru”:

**Materiał palny** – materiał mogący występować w jednym z trzech stanów skupienia (stałym, ciekłym lub gazowym). Występujące w stanie stałym, mogą posiadać różne stopnie rozdrobnienia.

**Utleniacz** – przeważającym czynnikiem w pożarach jest tlen atmosferyczny. Występuje w atmosferze w postaci gazu. Łatwo wchodzi w reakcje chemiczne z innymi pierwiastkami i związkami. W atmosferze ziemskiej występuje w 21%.

**Ciepło** – jest czynnikiem niezbędnym do zapoczątkowania i podtrzymania procesu palenia. Umożliwia osiągnięcie przez materiał palny odpowiedniej temperatury, która warunkuje przebieg reakcji spalania. Ciepło może się rozprzestrzeniać poprzez:

- a) unoszenie (przemieszczanie za pośrednictwem cząstek nagrzanego powietrza),
- b) przewodzenie (poprzez nagrzewanie kolejnych części materiałów),
- c) promieniowanie (wszelkie promienniki wytwarzające w trakcie normalnej pracy ciepło).

***Uwaga ! Proces spalania musi zostać zainicjowany (zapalenie, zapłon, samozapalenie).***

#### *b) Eliminowanie potencjalnych przyczyn powstawania pożarów.*

Należy zwracać uwagę na ewentualne nagromadzenie odpadów drewnianych i kartonowych w miejscach do tego nie przeznaczonych, tam gdzie ktoś z zewnątrz może przez nieuwagę lub celowo zaproszyć ogień. W takiej sytuacji trzeba spowodować, aby nagromadzone materiały palne zostały natychmiast przeniesione do właściwych pojemników.

W przypadku powstania pożaru nie należy otwierać okien i drzwi, aby nie powodować dopływu powietrza - co intensyfikuje proces palenia.

Należy zwracać pilną uwagę czy pracownicy i uczniowie IX Liceum Ogólnokształcącego bądź inne osoby nie palą tytoniu, bądź używają otwartego ognia w obiekcie.






Rozmieszczając elementy wystroju wnętrza nie wolno powodować zmniejszenia widoczności znaków wskazujących kierunek ewakuacji i lokalizację urządzeń przeciwpożarowych. O ile jest to niemożliwe – zmienić lokalizację znaków po konsultacji z uprawnionym pracownikiem IX Liceum Ogólnokształcącego.

W przypadku stwierdzenia, że:

- drogi lub wyjścia ewakuacyjne są niedrożne,
- szerokość głównych ciągów komunikacyjnych ograniczono poniżej 1,40 m,
- drzwi ewakuacyjne są zastawione lub zamknięte w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- oznakowanie dróg ewakuacyjnych jest mało widoczne,
- na drogach ewakuacyjnych składowane są materiały palne,

**o tych faktach należy bezzwłocznie poinformować przełożonych!**

#### *Zakres stosowania środków gaśniczych*

<b>GRUPA POŻARU</b>	<b>RODZAJ PALĄCEGO SIĘ MATERIAŁU I SPOSÓB JEGO SPALANIA</b>	<b>TYPY GAŚNIC SKUTECZNYCH PRZY GASZENIU OKREŚLONEJ GRUPY POŻARU</b>
	Pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk powstaje zjawisko żarzenia np.: drewno, papier, węgiel, słoma, tworzywa sztuczne, tekstylia itp.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gaśnice proszkowe z proszku gaśniczego ABC;</li> <li>• gaśnice płynowe;</li> <li>• gaśnice pianowe</li> </ul>
	Pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wytwarzającego się podczas pożaru a następnie palących się tak jak ciecze palne np.: benzyna, tłuszcze, farby, oleje, smoła, rozcieńczalniki itp. .	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gaśnice CO<sub>2</sub>;</li> <li>• gaśnice proszkowe z proszku gaśniczego ABC;</li> <li>• gaśnice płynowe;</li> <li>• gaśnice pianowe</li> </ul>
	Pożary gazów palnych, np.: acetylen, butan, metan, propan, wodór, gaz ziemny i miejski	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gaśnice proszkowe z proszku gaśniczego ABC;</li> <li>• gaśnice proszkowe z proszku gaśniczego BC.</li> </ul>
	Pożary metali, np.: aluminium, sodu, potasu, litu, magnezu i ich związków.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gaśnice proszkowe z ładunkiem proszku gaśniczego gaszącego metale</li> </ul>
	Pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gaśnice do gaszenia tłuszczów w urządzeniach kuchennych</li> </ul>



## ROZDZIAŁ 2

### Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych stosowanych w obiektach IX Liceum Ogólnokształcącego.

**Urządzenia przeciwpożarowe** – urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegania, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania. Podstawowym aktem normatywnym regulujące zasady eksploatacji urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w budynkach zgodnie z zasadami ppoż. jest rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109, poz.719).

**Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice przenośne i przewoźne, zwane dalej „gaśnicami”, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.**

Budynki IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE wyposażone zostały w następujące urządzenia przeciwpożarowe wymagające konserwacji i przeglądów:

- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne
- systemy oddymiania klatek schodowych
- hydranty wewnętrzne HP25
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu
- przeciwpożarowe klapy oddymiające
- drzwi przeciwpożarowe

#### a) Podręczny sprzęt gaśniczy – gaśnice

Przy rozmieszczaniu sprzętu gaśniczego należy przestrzegać następujących zasad:

- sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych - przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach, na korytarzach, w pomieszczeniach przy wyjściach na zewnątrz,
- w budynkach wielokondygnacyjnych sprzęt umieszcza się w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeśli jest taka możliwość.
- miejsca wyznaczone na sprzęt należy oznakować zgodnie z Polską Normą PN-92/N01256/01 - Znaki ochrony przeciwpożarowej,
- do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości, co najmniej 1m, a odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m,
- sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, miejsca silnie nasłonecznione).

Przyjmuje się wskaźnik 2 kg środka gaśniczego na każde 100 m<sup>2</sup> — powierzchni ponadto dobór ilości środka gaśniczego wynika również z zachowania 30 metrowego dojścia do gaśnicy.



**Budynek główny**

Poziom	Wymagana ilość środka gaśniczego (kg)	Faktyczna ilość środka gaśniczego (kg)	Ilość gaśnic
piwnica	12	16	2 x GP-6 ABC 1 x GP-4 ABC
parter	30	30	2 x GP-6 ABC 4 x GP-4 ABC 1 x GP-2 ABC
piętro I	30	30	1 x GP-6 ABC 6 x GP-4 ABC
piętro II	30	34	2 x GP-6 ABC 5 x GP-4 ABC 1 x GP-2 ABC
piętro III	30	30	3 x GP-6 ABC 3 x GP-4 ABC
poddasze	12	16	4 x GP-4 ABC

**Budynek sportowo - rekreacyjny**

Poziom	Wymagana ilość środka gaśniczego (kg)	Faktyczna ilość środka gaśniczego (kg)	Ilość gaśnic
parter	32	48	8 x GP-6 ABC
I piętro	14	24	4 x GP-6 ABC
II pięt	12	12	2 X GP-6 ABC

**Budynek Sali gimnastycznej**

Poziom	Wymagana ilość środka gaśniczego (kg)	Faktyczna ilość środka gaśniczego (kg)	Ilość gaśnic
parter	6	6	1 x GP-6 ABC
I piętro	2	2	1 x GP-2 ABC
poddasze	2	2	1 X GP-2 ABC

Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w instrukcjach obsługi, lecz nie rzadziej niż raz na rok.

Osoba przeprowadzająca przegląd ma przeprowadzić czynności służące utrzymaniu urządzenia w dobrym stanie technicznym tj. między innymi wykonać i sprawdzić:

- ogólny stan gaśnicy,
- czytelność, kompletność i prawidłowość napisów,
- stan węży i zabezpieczeń,
- terminy przypadających kontroli zbiorników ciśnieniowych,
- powłokę malarską,
- czy nie są uszkodzone elementy z tworzywa sztucznego,
- ciężar lub objętość środka gaśniczego,
- sprawdzić czy środek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania,
- dokonać odpowiednich wpisów na karcie kontrolnej, szczególnie terminu ważności,
- sprawdzić uchwyt gaśnicy - czy nie jest uszkodzony i dobrze przytwierdzony.

Za podstawowe zadania przy remoncie gaśnic należy uznać:

- całkowity demontaż gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej zbiornika, (zbiorniki nieoznakowane nie powinny być remontowane lecz złomowane),  
sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wnętrza zbiornika - czy są ślady korozji lub inne uszkodzenia,  
poddanie głowic, zaworów, węży działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika (wymienić uszkodzone części),
- sprawdzenie lub wymiana zabezpieczenia,
- ponowne napełnienie środkiem gaśniczym,
- wykonać ponowny montaż zgodnie z instrukcją/zaleceniami producenta,
- zasadę, że gaśnice proszkowe należy otwierać w suchych warunkach, w jak najkrótszym czasie, w celu zminimalizowania skutków oddziaływania na proszek wilgoci zawartej w powietrzu, nie mieszać lub dosypywać proszków różnych typów.

Wszystkie gaśnice powinny posiadać plombę oraz kontrolkę z uwidocznioną datą ostatniego i terminem następnego przeglądu. Uprawniony pracownik po wykonaniu przeglądu powinien sporządzić protokół. Należy pamiętać o obowiązkowych badaniach ciśnieniowych zbiorników gaśnic o pojemności powyżej 6 dm<sup>3</sup>.

**Sprzęt przeciwpożarowy uznany za niezdalny do dalszego użytku należy bezzwłocznie zastąpić sprawnym. W przypadku zużycia gaśnic lub zauważenia ich uszkodzeń należy niezwłocznie powiadomić upoważnionego pracownika uczelni.**

#### Wykaz sprzętu ppoż. rozmieszczonego w budynkach IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Kondygnacja, Nazwa pomieszczenia	Sprzęt gaśniczy	Ilość sztuk
1	2	3
<b>BUDYNEK GŁÓWNY</b>		
<b>Piwnica</b>		
Pom. konserwatorów	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Pom. warsztatu	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Pom. warsztatu	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
<b>Parter</b>		
Korytarz przy KL III	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Korytarz przy wyjściu do KL IV	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Pom. administracyjne przy KL III	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Pom. szatni	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Pom. portierni	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Korytarz przy wejściu do KL I	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Wykusz	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Korytarz przy pom. magazynowym	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Pom. szatni przy archiwum	gaśnica proszkowa GP-2 ABC	1
<b>Piętro I</b>		
Korytarz przy serwerowni	Urządzenie gaśnicze UGS 2x	1
Korytarz przy pom. 22	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Korytarz przy pom. 20	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Pokój nauczycielski	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Biblioteka	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Czytelnia	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Korytarz przy wejściu do KL I	hydrant wewnętrzny DN 25	1

Wykusz	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
KL II	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Pom. szatni	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
<b>Piętro II</b>		
Pom. 45	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
	Urządzenie gaśnicze UGS 2x	1
Pom. 43	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Pom. 48	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Pom. 32	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Korytarz przy pom. 41	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Korytarz przy KL II	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Pom. szatni	gaśnica proszkowa GP-2 ABC	1
Korytarz przy wejściu do KL I	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Wykusz	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
KL II	hydrant wewnętrzny DN 25	1
<b>Piętro III</b>		
Korytarz przy KL II	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 25	1
Pom. szatni	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Wykusz	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Pom. 52 aula	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Pom. 65	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	1
Korytarz przy pom.58	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 52	1
Korytarz przy wejściu do KL I	hydrant wewnętrzny DN 52	1
<b>Poddasze</b>		
Spocznik KL I między III p. a poddaszem	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	2
Spocznik KL IV między III p. a poddaszem	gaśnica proszkowa GP-4 ABC	2
<b>BUDYNEK SPORTOWO – REKREACYJNY</b>		
<b>Parter</b>		
Portiernia	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Łącznik	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Korytarz przy pom.22	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 52	1
Korytarz przy pom.36	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 52	1
Przy pom. 30	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Przy pom. 34	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Przy pom. 40	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Przy wyjściu ewakuacyjnym od str. ul. Nowej	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
<b>Pietro I</b>		
Korytarz przy windzie	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Korytarz przy pom.49	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
	hydrant wewnętrzny DN 52	1
Przy pom. 54	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Przy wyjściu ewakuacyjnym na boisko zew.	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
<b>Pietro II</b>		
Pom. techniczne	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
Korytarz przy windzie	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1

BUDYNEK SALI GIMNASTYCZNEJ		
<b>Parter</b>		
Korytarz w części zaplecza socjalnego	gaśnica proszkowa GP-6 ABC	1
<b>Piętro I</b>		
Na klatce schodowej	gaśnica proszkowa GP-2 ABC	1
<b>Poddasze nieużytkowe</b>		
Na klatce schodowej	gaśnica proszkowa GP-2 ABC	1

*b) Oświetlenie ewakuacyjne*

Zasady konserwacji instalacji oświetlenia ewakuacyjnego określone zostały w PN-EN 1838:2005 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających w budynku konieczne jest przeprowadzenie codziennego, ręcznego testu funkcyjnego działania oświetlenia awaryjnego, ewakuacyjnego i przeszkodowego w budynku. W celu uniknięcia awarii oświetlenia ewakuacyjnego zaleca się przeprowadzenie przeglądów 2x w roku i odnotowanie ich wyników w książkach przeglądów i konserwacji. Sprawdzeniu podlega:

- stan oznakowania ewakuacyjnego i oświetlenia ewakuacyjnego,
- widoczność oznakowania i oświetlenia,
- sprawdzenie natężenia oświetlenia,
- sprawdzenia czasu świecenia,
- sprawdzenia stanu przeszkolenia obsługi.

Sprawdzanie oświetlenia ewakuacyjnego i kierunkowego powinno odbywać się przy włączonym i wyłączonym oświetleniu ogólnym.

Baterie należy wymieniać, jeśli czas pracy w trybie bateryjnym obniży się do 2/3 czasu pracy znamionowej.

*c) Hydranty wewnętrzne*

Zasady konserwacji hydrantów wewnętrznych reguluje PN-EN 671-3:2009 Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Część 3: Konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzłem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z węzłem płasko składanym. W normie tej znajdują się następujące zapisy:

- **Osoba kompetentna** – to osoba z niezbędnym przeszkoleniem i doświadczeniem oraz dostępem do wymaganych narzędzi, wyposażenia i informacji, instrukcji i wiedzy o specjalnych procedurach zalecanych przez producenta, zdolna do wykonywania konserwacji i napraw zgodnie z niniejszą PN.
- **Doroczne przeglądy i konserwacje** – przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzone przez osobę kompetentną. Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty i poddany ciśnieniu. Jeżeli konieczne są naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY” i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym Zarządcę obiektu,
- **Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży** – co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z PN-EN 671-1 i/lub PN-EN 671-2.

*d) Przeciwpowozarowe wyłączniki prądu*

Ze względu na brak uregulowań dotyczących zasad eksploatacji i konserwacji wyłącznika prądu należy zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 roku co najmniej raz w roku dokonać przeglądu technicznego i konserwacji wyłącznika polegającego na próbnym wyłączeniu zasilania poprzez uruchomienie przedmiotowego wyłącznika.

e) *System sygnalizacji alarmu pożaru*

- **Dokumentacja** – książka eksploatacji powinna być przechowywana w miejscu dostępnym dla osób upoważnionych (najlepiej w pomieszczeniu technicznym, w którym znajduje się centrala Instalacji Sygnalizacji Pożaru). W książce należy odnotowywać wszystkie zdarzenia związane z instalacją.
- **Konserwacja** – w celu zapewnienia ciągłego prawidłowego funkcjonowania, instalacja powinna być regularnie kontrolowana (przeglądana) i poddawana obsłudze technicznej. Nazwa firmy i numer telefonu konserwatora powinny być wyraźnie uwidocznione przy centralce Instalacji Sygnalizacji Pożaru (ISP),
- **Obsługa codzienna** – każdego dnia należy sprawdzić:
  - czy centrala ISP wskazuje stan dozoru lub czy każde odchylenie od stanu dozoru jest odnotowane w książce eksploatacji i czy został zawiadomiony konserwator,
  - czy po każdym alarmie zarejestrowanym poprzedniego dnia podjęto odpowiednie działania,
  - czy, jeżeli instalacja była wyłączana, przeglądana lub miała wykasowaną sygnalizację, to została przywrócona do stanu dozoru.

Każda nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

- **Obsługa miesięczna** – należy zapewnić, aby co najmniej raz w miesiącu :
  - przeprowadzić próbny rozruch każdego awaryjnego zespołu prądotwórczego, oraz sprawdzić zapas paliwa i – w razie potrzeby – uzupełniono go,
  - zagwarantować wystarczający zapas papieru, tuszu lub taśmy dla drukarki,
  - przeprowadzić test wskaźników optycznych w centrali, a każdy fakt niesprawności jakiegoś wskaźnika odnotować w książce eksploatacji.

Każda nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

- **Obsługa kwartalna** – powinno się zapewnić, aby raz na trzy miesiące, osoba kompetentna:
  - sprawdziła wszystkie zapisy w książce eksploatacji i podjęła niezbędne działania, aby doprowadzić do prawidłowej pracy instalacji,
  - spowodowała zadziałanie, co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie, w celu sprawdzenia czy centrala ISP prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje alarm akustyczny oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia alarmowe i pomocnicze,
  - sprawdziła, czy nadzorowanie uszkodzeń centrala ISP funkcjonuje prawidłowo, spowodowała zadziałanie każdego łącza do Straży Pożarnej lub do zdalnego centrum alarmowego,
  - przeprowadziła wszystkie inne próby, określone przez instalatora, dostawcę lub producenta,
  - dokonała rozpoznania, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane w budynku lub jego przeznaczeniu, które mogły mieć wpływ na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz urządzeń alarmowych.

Każda nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

- **Obsługa roczna** – należy zapewnić, aby co najmniej raz w roku serwis:
  - przeprowadził próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej,
  - sprawdził każdą czujkę na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta (każda czujka powinna być sprawdzona raz w roku, dopuszcza się sprawdzanie kolejnych 25% czujek przy kolejnej kontroli kwartalnej),
  - sprawdził zdolność centrali ISP do uaktywniania wszystkich wyjść funkcji pomocniczych,
  - sprawdził wzrokowo, czy wszystkie połączenia kablowe i aparatura są sprawne, nieuszkodzone i odpowiednio zabezpieczone,
  - dokonał oględzin, w celu ustalenia, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane w budynku lub jego przeznaczeniu, które mogły wpłynąć na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz urządzeń alarmowych; sprawdzi także, czy pod każdą czujką jest utrzymana wolna przestrzeń co najmniej 0,5m we wszystkich kierunkach i czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe są dostępne i widoczne,
  - sprawdził stan wszystkich baterii akumulatorów rezerwowych.

Każda nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

f) *System klap oddymiających*

Ze względu na brak uregulowań całościowych zasad eksploatacji przeciwpożarowych klap oddymiających należy stosować zalecenia producentów tego rodzaju urządzeń. Powinny one obejmować listę czynności serwisowych w zależności od rodzaju systemu zamontowanego w obiekcie. Zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. należy co najmniej raz w roku dokonać przeglądu technicznego i konserwacji systemu.

g) *Dźwiękowy System Ostrzegawczy*

Instalacja DSO może zostać uruchomiona w dwojaki sposób:

- 1) automatycznie – w momencie wykrycia alarmu (II stopnia) przez instalację SAP, sygnał o zagrożeniu zostaje przesłany do centrali DSO. System w ciągu 3 sekund od zaistnienia zagrożenia nada sygnał ostrzegawczy. Nadawany będzie przynajmniej jeden sygnał ostrzegawczy na zmianę z jednym komunikatem głosowym. SAP.
- 2) ręcznie – możliwe ze stacji wywoławczej umieszczonej w pomieszczeniu centrali DSO (pomieszczenie techniczne). Umożliwia ono uruchomienie ręczne komunikatu ewakuacji lub przerwania trybu automatycznego.

## CZASOKRESY PRZEGLĄDÓW I SPOSÓB BADAŃ ORAZ KONSERWACJI URZĄDZEŃ MAJĄCYCH WPLYW NA BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE OBIEKTU

Lp.	Nazwa urządzenia /instalacji	Typ badań	Czasookres badań	
1	Gaśnice	Okresowy przegląd i konserwacja <sup>1</sup>	1 raz w roku	Wyznaczony pracownik
		Przegląd warsztatowy – naprawa okresowa	1 raz na 5 lat	
		Naprawy doraźne	Po każdym użyciu lub w wypadku uszkodzenia gaśnicy	
2	Instalacja hydrantów wewnętrznych	Przegląd rutynowy – zakres zgodny z PN-EN 671-3:2009 obejmujący sprawdzenie, czy hydrant jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu, nie jest zastawiony, jest widoczny i ma czytelne oznakowanie i instrukcję, nie ma widocznych uszkodzeń, oznak korozji lub wycieków	1 raz na pół roku	Wyznaczony pracownik
		Przegląd roczny – zakres zgodny z pkt. 6.1 PNEN 671-3:2009	1 raz w roku	Wykonawca zewnętrzny
		Sprawdzenie węży stanowiących wyposażenie hydrantów na ciśnienie wewnętrzne <sup>2</sup>	1 raz na 5 lat	
3	Instalacja hydrantów zewnętrznych	Konserwacja roczna (sprawdzenie ciśnienia i wydajności, ukończenia armatury, oznakowania, szczelności zasuw)	1 raz w roku	Wykonawca zewnętrzny
4	Lampy oświetlenia ewakuacyjnego	Oględziny (sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania, widoczności znaków, wymiana przepalonych świetlówek)	1 raz w miesiącu	Wyznaczony pracownik
		Sprawdzenie stanu baterii wewnętrznych	1 raz na 5 lat	Wyspecjalizowana firma
5	Instalacje i urządzenia elektryczne o $U_m$ do 1kV	Pomiary okresowe (rezystancji izolacji, napięć i obciążeń, skuteczności zerowania, ochrony przeciwporażeniowej)	1 raz na 5 lat	Wyspecjalizowana firma
6	Instalacje piorunochronne	Oględziny (sprawdzenie stanu technicznego przewodów, zwodów, złącz pomiarowych) – w ramach rocznego przeglądu obiektu budowlanego	1 raz w roku	Wyspecjalizowana firma
		Badanie okresowe	1 raz na 5 lat	
7	Drzwi ewakuacyjne	Sprawdzenie działania – praktyczne sprawdzenie funkcjonowania systemu otwierania drzwi ewakuacyjnych	1 raz w roku	Wyznaczony pracownik
8	Instalacja sygnalizacji pożaru	Okresowy przegląd i konserwacja	1 raz na 3 miesiące	Wykonawca zewnętrzny
9	Instalacja oddymiania klatek schodowych, transmisji sygnału do PSP, system otwierania drzwi ewakuacyjnych z systemem sterowania.	Czynności konserwacyjne zgodnie z czasookresami i zakresem określonym w DTR	nie rzadziej niż 1 raz w roku	Wyspecjalizowana firma
10	Przewody wentylacyjne	Usunięcie zanieczyszczeń	1 raz w roku	Wyspecjalizowana firma

<sup>1)</sup> Informacja KG PSP z dnia 27.01.2004r. pkt 3: „Przeglądy i konserwacje gaśnic należy przeprowadzać zgodnie z instrukcją producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku, a sposób realizacji tego obowiązku należy jednoznacznie określić w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”.

<sup>2)</sup> Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów §3.4.:

„Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych

## ROZDZIAŁ 3

### Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

*Instrukcja alarmowa na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia*

#### ALARMOWANIE

- 1) W wypadku zauważenia pożaru lub innego zagrożenia należy:
  - powiadomić znajdujące się w pobliżu osoby,
  - powiadomić swojego przełożonego o zaistniałym zdarzeniu,
  - ustalić rodzaj i rozmiary zdarzenia oraz czy zagrożone jest życie ludzi,
  - jak najszybciej zaalarmować:



**STRAŻ POŻARNĄ – telefon: 998 lub 112**

- 2) Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.
- 3) Po uzyskaniu telefonicznego połączenia wyraźnie podać:
  - rodzaj występującego zagrożenia
  - dokładny adres i nazwę obiektu,
  - czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
  - odpowiedzieć wyraźnie na inne zadane przez dyżurnego pytania,
  - numer telefonu wzywającego pomocy (imię i nazwisko).

**UWAGA!** *Odłożyć słuchawkę dopiero po potwierdzeniu, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie numeru.*

- 4) O zaistniałym zdarzeniu zgodnie z wytycznymi opracowanymi w IX Liceum Ogólnokształcącym należy powiadomić:

Funkcja	Nazwisko i imię	Tel. kontakt.
<b>Straż Pożarną</b>		<b>998</b>
<b>Dyrektora IX Liceum Ogólnokształcącego</b>		
<b>Kierownika Administracyjnego</b>		

- 5) W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek, awaria) alarmować:
  - POGOTOWIE RATUNKOWE – tel. **112**
  - POGOTOWIE POLICJI – tel. **112**



### **AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA (obowiązki pracowników)**

- 1) Niezwłocznie otworzyć wszystkie drzwi ewakuacyjne i przystąpić do ewakuacji ludzi ze stref zagrożonych. W miarę występujących możliwości przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego, zgodnie z instrukcją umieszczoną na nim.
- 2) Do czasu przybycia straży pożarnej, akcję ratowniczo-gaśniczą organizuje: kierujący pracownikami lub wyznaczona przez niego osoba.
- 3) Po przybyciu jednostek Straży Pożarnej należy podporządkować się ich dowódcy i udzielić mu wszelkich żądanych informacji.
- 4) Każda osoba przystępująca do akcji powinna pamiętać, że:
  - w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego,
  - nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem, płynów łatwopalnych i substancji chemicznych reagujących z wodą, np.: sól, potas, inne. **STOSOWAĆ GAŚNICE PROSZKOWE!!!**
  - należy usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami technicznymi, wytwornice acetylenowe, naczynia z płynami łatwopalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
  - nie wolno otwierać - bez konieczności drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ świeżego powietrza sprzyja rozwojowi pożaru,
  - szybkie i umiejętne zastosowanie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

### **ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA**

Właściciel, zarządzający, użytkownik odpowiedzialny jest za **przejęcie i zabezpieczenie pogorzeliska** celem uniknięcia wtórnego pożaru lub nieszczęśliwego wypadku.

*Sposób postępowania w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego w obiekcie*

### **ALARMOWANIE**

- 1) Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego, albo zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia, mogący być ładunkiem wybuchowym, jest obowiązana o tym powiadomić:
  - a) Policję – tel. 112;
  - b) Dyrektora IX Liceum Ogólnokształcącego – tel. .... kom. ....
  - c) Kierownika Administracyjnego – tel. .... kom. ....
- 2) Zawiadamiając Policję, należy podać:
  - a) treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg wskazówek załączonych do instrukcji,
  - b) miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może być ładunkiem wybuchowym,
  - c) numer telefonu, z którego prowadzona jest rozmowa i swoje nazwisko,
  - d) uzyskać od Policji potwierdzenie przyjętego powyższego zawiadomienia.

### **AKCJA ROZPOZNAWCZO-NEUTRALIZACYJNA ZLOKALIZOWANYCH ŁADUNKÓW WYBUCHOWYCH:**

Po przybyciu do obiektu policjanta lub policyjnej grupy interwencyjnej Administrator powinien przekazać im wszelkie informacje dotyczące zdarzenia oraz w miarę możliwości wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia i punkty newralgiczne w obiekcie.

Policjant lub dowódca grupy policjantów przejmuje kierowanie akcją, a Administrator winien udzielić mu wszechstronnej pomocy podczas jej prowadzenia.

Na wniosek policjanta kierującego akcją, Administrator podejmuje decyzję o ewakuacji użytkowników i innych osób z obiektu - o ile wcześniej to nie nastąpiło.

Identyfikacja i rozpoznawaniem zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcych oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane ogniwa organizacyjne Policji, przy wykorzystywaniu specjalistycznych środków

technicznych. Policjant kierujący akcją, po zakończeniu działań, przekazuje protokolarnie obiekt jego Administratorowi.

## **POSTANOWIENIA KOŃCOWE:**

Osobom przyjmującym zgłoszenie o podłożeniu ładunków wybuchowych oraz Kierownictwu obiektu nie wolno lekceważyć żadnej informacji na ten temat i każdorazowo powinni powiadomić o tym Policję, która z urzędu dokonuje sprawdzenia wiarygodności każdego zgłoszenia.

### *Zasady używania podręcznego sprzętu gaśniczego*

#### *a) Gaśnice*

Gaśnicą określa się przenośne urządzenia gaszące o całkowitej masie nie przekraczającej na ogół 20kg, która po uruchomieniu samodzielnie wyrzuca środek gaśniczy na skutek działania ciśnienia gazu znajdującego się w zbiorniku gaśnicy. Gaśnica, niezależnie od rodzaju i wielkości, charakteryzuje się dość krótkim czasem działania.

**Gaśnice Proszkowe (GP)** - ich nazwa pochodzi od środka gaśniczego zawartego w gaśnicy - specjalnego proszku gaśniczego. Gaśnica może zawierać od 1 do 12kg proszku gaśniczego. Czynnikiem powodującym wyrzucenie proszku z gaśnicy jest sprężony azot (ciśnienie 8 do 12 atm.).

Gaśnica ta przeznaczona jest do gaszenia pożarów z grup A, B, C i E albo B, C i E w zależności od rodzaju użytego proszku. Środkiem gaśniczym jest proszek wyrzucany za pomocą sprężonego gazu (dwutlenek węgla lub azot). Głównym składnikiem proszków gaśniczych są zwykle węglany lub fosforany sodu. Działanie gaśnicze proszku polega przede wszystkim na przerwaniu reakcji spalania w wyniku antykatalizy. Ponadto proszki typu ABC topią się i pienia w wysokiej temperaturze odcinając dopływ tlenu. Dodatkowo jeszcze występuje efekt tłumienia płomieni strumieniem niepalnego gazu, będącego nośnikiem proszku. Uruchamia się ją poprzez dźwignię zabezpieczającą. Należy trzymać ją w pozycji pionowej, ponieważ ze względu na swoją budowę syfonową tylko w takiej pozycji pracuje prawidłowo. Gaśnice proszkowe są szczególnie polecane do gaszenia pożarów w archiwach, bibliotekach itp. - wynika to z faktu nieniszczenia (niezamakania) gaszonych przedmiotów. Nie są zbyt wskazane do gaszenia urządzeń mechanicznych w ruchu, mogą spowodować ich zatarcie.

Sposób uruchomienia i zasada działania gaśnicy proszkowej GP- 4x/ 6x:

- zabrać gaśnicę z miejsca usytuowania i podbiec w pobliże powstałego ognia;
- wyjąć zawleczkę;
- trzymając w ręku wężyk elastyczny skierować go w stronę ognia i nacisnąć dźwignię zaworu wylotowego;
- wydostający się strumień proszku skierować bezpośrednio na ogień (po obwodzie ku środkowi).

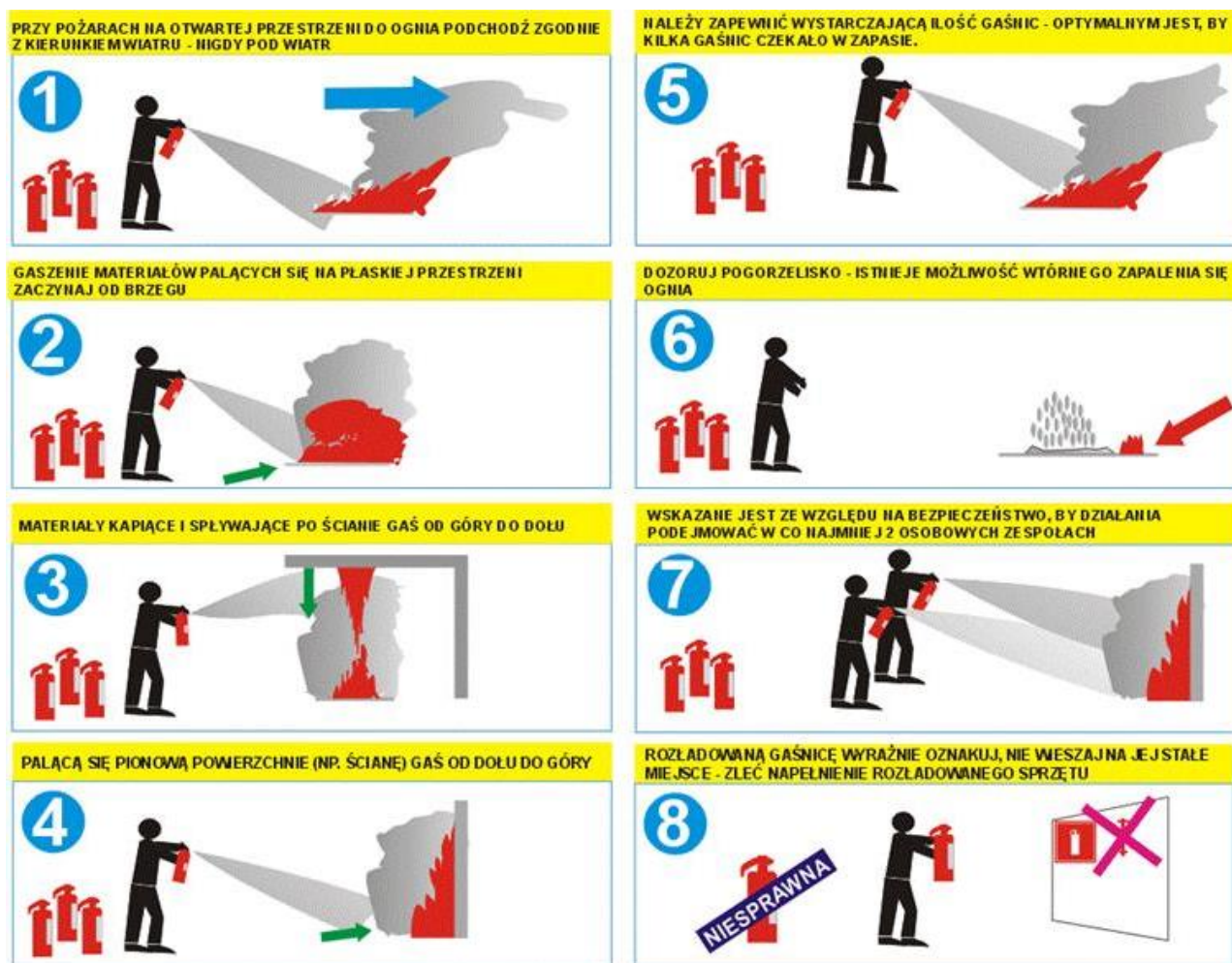
**Uwaga! Podczas działania gaśnicy nie odwracać jej do góry dnem. Po każdorazowym uruchomieniu gaśnica musi być przekazana do napełnienia w specjalistycznym warsztacie.**

*Gaśnicami proszkowymi występującymi w obiekcie możemy gasić materiały stałe (drewno, papier, tkaniny, tworzywa sztuczne), ciecze i gazy palne, urządzenia elektryczne pod napięciem do 1 000 V oraz palących się ludzi (pamiętając o nie kierowaniu strumienia proszku na twarz człowieka).*



*instrukcja obsługi gaśnicy proszkowej*

### Technika gaszenia pożarów gaśnicami – porady praktyczne



### b) Hydranty wewnętrzne

Wewnętrzny hydrant przeciwpożarowy to zawór pokrętny z odpowiednią nasadą wylotową, zainstalowany na specjalnej sieci wodociągowej.

Zawór hydrantowy umieszczony jest w specjalnej szafce koloru białego lub czerwonego. W szafce znajduje się odcinek węża o określonej długości. Odcinek węża jest podłączony bezpośrednio do zaworu i zakończony specjalną zamykaną prądownicą.

W celu użycia hydrantu przeciwpożarowego należy:

- otworzyć drzwiczki (klucz znajduje się za przeszklonym otworem - szkło należy stłuc),
- rozwinąć wąż,
- otworzyć zawór hydrantowy (odkręcając go w lewo do oporu) - woda wpływa do węża,
- otworzyć zawór na prądownicy,
- skierować wodę w miejsce pożaru, zalewając palącą się powierzchnię od strony zewnętrznej (skrajnej) do środka.

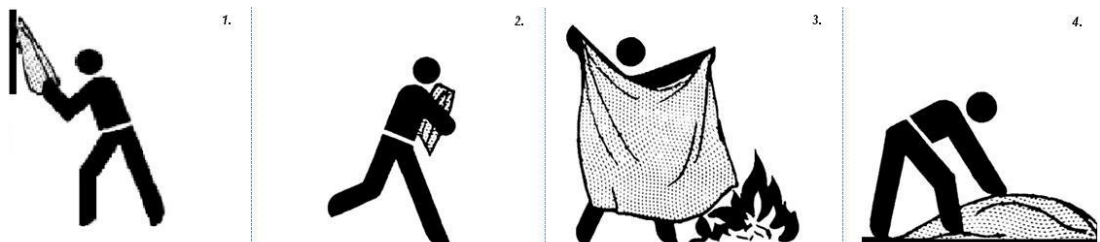
**Uwaga! Wodą nie wolno gasić urządzeń elektrycznych będących pod napięciem, płynów łatwopalnych lżejszych od wody, ciał stałych wchodzących w reakcję chemiczną z wodą oraz silnie nagrzanym maszyn.**



Instrukcja obsługi hydrantu

### c) Koce gaśnicze

Koce gaśnicze służą do tłumienia pożaru w zarodku. Następuje to przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu. Koce nadają się zwłaszcza do gaszenia przedmiotów małych, o zwartej budowie i nisko umiejscowionych. Mogą być również używane do gaszenia pożarów silników spalinowych i elektrycznych, płynów łatwo palnych znajdujących się w niewielkich naczyniach, związków chemicznych reagujących z wodą. Koce gaśnicze wykonuje się z włókna szklanego. Powierzchnia ich wynosi około 2 m<sup>2</sup>. Są one całkowicie niepalne. Przechowuje się je w specjalnych futerałach plastikowych, zawieszanych na ścianach budynku, wewnątrz pomieszczeń.





W celu użycia koca gaśniczego należy:

- chwycić oburącz za uchwyty, zwisające u dołu futerału,
- szarpnąć w dół, co spowoduje zerwanie plomby i wysunięcie się koca z futerału,
- rozwinąć koc przez strzepnięcie, narzucić koc na palący się przedmiot i przez przyduszenie obrzeży starać się dokładnie odizolować miejsce od dostępu powietrza.

### *Ewakuacja*

Ewakuację można zdefiniować jako przedsięwzięcie mające na celu sprawne opuszczenie obiektu (lub jego części) w możliwie najkrótszym czasie przez znajdujące się tam osoby, jeżeli w wyniku zdarzenia (pożar, katastrofa budowlana, obecnie również atak terrorystyczny) może wystąpić zagrożenie dla ich życia i zdrowia. Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany, zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przeciwpożarowej, zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość EWAKUACJI. Zgodnie z §15 rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07. 06. 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów Dz. U. Nr 109, poz. 719, z każdego miejsca w obiekcie, przeznaczonego do przebywania ludzi, zapewnia się odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczanie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów. W odniesieniu do obiektów IX Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu ewakuacja polega na:

- zapewnieniu dostatecznej liczby, wysokości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowaniu dopuszczalnej długości, wysokości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych,

Główne wejścia do budynku, zlokalizowane jest od strony ul. Ks. Piotra Skargi. Kompleks obiektów IX Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu posiada 11 wyjść ewakuacyjnych bezpośrednio na zewnątrz obiektów i 3 wyjścia prowadzące do innych stref pożarowych. Należy zapewnić szerokość drzwi ewakuacyjnych w świetle ościeżnicy min 0,9 m; Kierunki otwierania się drzwi ewakuacyjnych powinny być zgodne ze kierunkiem strumienia ewakuowanych.

Ewakuację z obiektów IX Liceum Ogólnokształcącego należy prowadzić oznakowanymi poziomymi drogami komunikacji, następnie pionowymi drogami ewakuacyjnym – klatki schodowe oddymiane i napowietrzane oraz pozostałymi klatkami schodowymi. W budynku główny zlokalizowane są 4 klatki schodowe i 7 wyjść ewakuacyjnych. Dwa wyjścia ewakuacyjne usytuowane są od strony ul. Ks. Piotra Skargi, jedno od strony podcienia nowo budowanego biurowca PZU, dwa wyjścia ewakuacyjne od strony dziedzińca wewnętrznego, jedno usytuowane jest od strony parkingu hotelu B&B, oraz ostatnie wyjście ewakuacyjne prowadzi do łącznika obiektów IX Liceum Ogólnokształcącego następnie na zewnątrz obiektu od strony ul. Nowej. W budynku sportowo – rekreacyjnym klatka schodowa oddymiana. Budynek sportowo – rekreacyjny posiada 7 wyjść ewakuacyjnych. Z poziomu parteru 4 wyjścia ewakuacyjne w tym 3 bezpośrednio na zewnątrz obiektu od strony ul. Nowej. Jedno prowadzące z hali sportowej do łącznika i następnie na zewnątrz obiektu od strony ul. Nowej. Z poziomu piętra I prowadzą trzy wyjścia ewakuacyjne na zewnątrz obiektu i poprzez boisko zewnętrzne i dalej schodami zewnętrznymi na ul. Nową. Budynek sali gimnastycznej posiada trzy wyjścia ewakuacyjne. Jedno prowadzi z pomieszczeń zaplecza socjalnego sali gimnastycznej bezpośrednio na zewnątrz obiektu na dziedziniec zewnętrzny. Drugie wyjście ewakuacyjne z budynku sali gimnastycznej usytuowane jest w klatce schodowej prowadzącej z pomieszczeń piwnicznych, piętra I i poddasza nieużytkowego bezpośrednio na zewnątrz obiektu na dziedziniec zewnętrzny. Trzecie wyjście ewakuacyjne z sali gimnastycznej prowadzi do łącznika i następnie na zewnątrz budynku od strony ul. Nowej.

Ewakuację ludzi i mienia prowadzi się równocześnie z akcją gaśniczą – ewakuację może ogłosić każda osoba, która zauważy jako pierwsza pożar.

W czasie ewakuacji ludzi należy przestrzegać następujących zasad:

- w pierwszej kolejności należy ratować i ewakuować ludzi,
- w następnej kolejności należy ratować i ewakuować ważną dokumentację, nośniki danych, sprzęt elektroniczny oraz inne wartościowe przedmioty,
- w miarę możliwości wraz z ewakuacją należy równolegle prowadzić działania gaśnicze,
- ewakuację mienia prowadzi się wyłącznie z bezpośrednio zagrożonych pomieszczeń,
- kolejność ewakuacji ludzi uzależniona jest od miejsca wybuchu pożaru, rozmieszczenia pomieszczeń,
- kierunki ewakuacji określają znaki bezpieczeństwa,
- drzwi pomieszczeń, z których wydobywa się dym należy szczelnie zamknąć,
- znajdując się w pomieszczeniach zadymionych należy poruszać się schylonym jak najbliżej podłogi, gdzie jest najwięcej powietrza i lepsza widoczność,
- drogi oddechowe w dymie zabezpiecza się doraźnie przykładając do ust i nosa nawilżoną tkaninę,
- aby nie utracić orientacji należy poruszać się wzdłuż ścian,
- szukając ludzi w pomieszczeniach należy uwzględnić fakt, że będą oni znajdować się przy oknach i drzwiach,
- przejawy paniki należy zwalczać w zarodku perswazją, zdecydowanym poleceniem,
- po przybyciu jednostek ratowniczych należy przede wszystkim udzielić dowódcy informacji, gdzie i w jakich grupach mogą znajdować się zagrożeni ludzie.

Po ewakuacji należy:

- przeszukać wszystkie pomieszczenia (w zespołach co najmniej 2 osobowych - wzajemna asekuracja) oraz dokonać oceny liczby osób przed i po ewakuacji,
- podczas przeszukiwania pomieszczeń zadymionych należy przemieszczać się w pozycji jak najbliższej podłodze, gdyż w dolnych partiach pomieszczenia podczas pożaru jest najwięcej tlenu.

Otwierając pomieszczenia, gdzie się pali, należy skrywać się za skrzydło drzwi (uniknięcie skutków *fuknięcia*) i wstępnym oddymieniu pomieszczenia można przystąpić do penetracji. Zbijając tafłę szkła (okno, drzwi) nie wolno uderzać w środek i w dolną część, gdyż spadające odłamki szkła mogą spowodować groźne (szczególnie w okolicznościach akcji) zranienia. Należy uderzać krótkim, mocnym ruchem za pomocą twardego przedmiotu w górną część szyby.

Wytyczne dotyczące przeprowadzania ewakuacji:

- 1) Niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w budynku o powstałym zagrożeniu, jego charakterze oraz konieczności ewakuacji.
- 2) Alarm o niebezpieczeństwie i konieczności rozpoczęcia ewakuacji powinien być ogłoszony za pomocą przenośnych urządzeń nagłaśniających.
- 3) Treść komunikatów podawanych przez przenośne urządzenia nagłaśniające zwanych komunikatami zarządzającego ewakuacją musi być dostosowana do sytuacji.

***Po ogłoszeniu alarmu, pracownicy oraz studenci udają się do klatek schodowych, a następnie do wyjść z budynku. W pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z pomieszczeń z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć też do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się. Natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.***

- 4) Zarządca i Administrator wyznaczają osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych grup ewakuowanych. Ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji mienia, określając sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów, urządzeń i dokumentacji.

- 5) Osoby wyznaczone do prowadzenia ewakuacji powinny ściśle współpracować z Administratorem i wykonywać jego polecenia.
- 6) W przypadku odcięcia dróg wyjścia dla ewakuowanych, znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać ludzi w miejscu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę istniejących warunków ewakuować na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego, przybyłych jednostek straży pożarnych lub innych jednostek ratowniczych.
- 7) Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji nachylonej starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na to, że w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych panować będzie mniejsze zadymienie. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać tkaniną zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.
- 8) Po zakończeniu ewakuacji należy w miarę możliwości dokładnie sprawdzić, czy wszyscy pracownicy i studenci opuścili budynek.
- 9) Z chwilą przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, Zarządca zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji - dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej, a następnie podporządkowanie się poleceniom wydanym przez tegoż dowódcę.
1. Miejsce zbiórki po ewakuacji wyznacza się na terenie zielonym przy parkingu dla pracowników szkoły oraz sąsiednim terenie fosa miejskiej dostępnym poprzez otwieralne przesłó ogrodzenia zgodnie z planem sytuacyjnym.

**Kierujący ewakuacją powinien znać liczbę osób ewakuowanych z budynku.**

## ROZDZIAŁ 4

### Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

„Instrukcja zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych” ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu tych prac. **prace pożarowo niebezpieczne** – wszelkie prace, mogące powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, a w szczególności wszelkie prace, nieprzewidziane normalnym tokiem pracy lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, takie jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie lub w strefach zagrożonych wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć m.in:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
- podgrzewanie lepiku, smoły, itp.,
- rozniecanie ognisk,
- używanie materiałów pirotechnicznych,
- wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów oraz pyłów, przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe itp.,
- przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów, stosowanie tych cieczy i pyłów do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
- suszenie substancji palnych, usuwanie tych substancji ze stanowisk pracy.

W normalnych warunkach funkcjonowania obiektu nie występują prace niebezpieczne pożarowo.

a) *Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac pożarowo-niebezpiecznych.*

1) Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, użytkownik obiektu lub Administrator obiektu, bądź osoba przez nich upoważniona jest obowiązany:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy,
- za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Ustalenia o których mowa wyżej należy zawrzeć w protokole przygotowania prac niebezpiecznych pożarowo [załącznik 1].

**Uwaga!** Firmy zewnętrzne wykonujące zadania na rzecz IX Liceum Ogólnokształcącego mają bezwzględny obowiązek powiadomienia Administratora obiektu o:

- zamiarze podjęcia prac pożarowo niebezpiecznych,
- ich zakresie,
- rodzaju zastosowanych zabezpieczeń.

2) Przy wykonywaniu prac należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych,
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace



związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,

- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru, □ po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejony przyległe,
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

*b) Regulamin zabezpieczenia doraźnych prac spawalniczych.*

1) Wymagania dla zabezpieczenia pomieszczeń:

- pomieszczenia lub miejsca, w których mają być prowadzone prace spawalnicze należy uprzątnąć i oczyścić z wszelkich materiałów palnych, leżących luzem bądź związanych z wyposażeniem wnętrza,
- w przypadku niemożności usunięcia materiałów palnych, należy je na okres spawania zabezpieczyć przed rozpryskami spawalniczymi, temperaturą, przez osłonięcie kocem gaśniczym, blachą lub materiałami niepalnymi lub w inny sposób eliminujący możliwość zapalenia się.

2) Pomieszczenia (miejsca), w których prowadzone są prace spawalnicze, należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości nie mniejszej niż 2 jednostki sprzętu (minimum 2 gaśnice proszkowe GP-2 ABC i 2 koce gaśnicze na każde stanowisko spawalnicze, maksymalna powierzchnia 1 stanowiska 15m<sup>2</sup>).

3) Pracowników prowadzących bezpośrednio prace spawalnicze obowiązuje:

- a) znajomość obsługi gaśnic oraz zasad postępowania na wypadek zaistnienia pożaru,
- b) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przeciwpożarowe oraz czy stanowisko spawalnicze zostało wyposażone w sprzęt gaśniczy,
- c) przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia możliwości powstania pożaru i poinformowanie o tym bezpośredniego przełożonego oraz zlecającego wykonanie prac,
- d) dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska spawalniczego i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas spawania nie pozostawiono zarzewia ognia.

**Uwaga!** O zaistnieniu sytuacji określonej w pkt 3c bezwzględnie należy poinformować Administratora obiektu.

## ROZDZIAŁ 5

### Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi

Zgodnie z §17. 1. rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*, właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien, co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji. **ZGODNIE Z POSTANOWIENIEM NR WZ.5595.150.4.2019 Z DNIA 27 SIERPNIĄ 2019 DOLNOŚLĄSKIEGO KOMENDANTA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ WE WROCŁAWIU W OBIEKTACH IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO SPRAWDZENIE ORGANIZACJI ORAZ WARUNKÓW EWAKUACJI MUSI BYĆ PRZEPROWADZANE DWA RAZY W ROKU.**

Liczba stałych użytkowników obiektu przekracza 50 osób – w związku z czym występuje obowiązek organizowania praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji. Organizator ewakuacji powinien powiadomić właściwego miejscowo Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa wyżej, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Celem sprawdzenia organizacji ewakuacji będzie sprawdzenie skuteczności dotychczasowego sposobu informowania o zagrożeniu, doskonalenia procedur ewakuacji, koordynacja służb odpowiedzialnych za przeprowadzenie ewakuacji, zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki, pomiar czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające oraz weryfikacja opracowanych zasad ewakuacji. Natomiast sprawdzenie warunków ewakuacji polegać będzie na sprawdzeniu stanu technicznego środków zabezpieczenia przeciwpożarowego i stopnia ich integracji, w szczególności mających wpływ na ewakuację, oświetlenia awaryjnego oraz przeszkód owego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi, możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych przez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany, a także ilości i szerokości drzwi ewakuacyjnych, długości, wysokości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych. Podstawowym celem praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji jest sprawdzenie przygotowania obiektu do sytuacji rzeczywistego zagrożenia. Dlatego też ćwiczenia powinny być przeprowadzone w chwili, gdy obiekt normalnie funkcjonuje, a na jego terenie przebywa pełna, wynikająca z codziennej eksploatacji liczba ludzi. Przebieg ćwiczeń powinien się odbywać w oparciu o zasady zawarte w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Jako praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji nie mogą być traktowane inne, np. fałszywe alarmy, w wyniku których taką ewakuację przeprowadzono. Proces przygotowania praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji jest dosyć złożony i zawsze powinien być poprzedzony opracowaniem założeń określających cel przeprowadzenia ćwiczenia, potrzeby ludzkie i sprzętowe do jego przeprowadzenia, zadania dla wyznaczonych osób, przebieg ćwiczenia z podziałem na etapy. Właściwe przygotowanie ćwiczeń wymaga powołania zespołu osób. Zadaniem zespołu będzie pomoc w odpowiednim przeprowadzeniu i dokumentowaniu ćwiczeń, tj. ogłoszenie alarmu, obsługa środków łączności, pomiar czasu, zliczanie ewakuowanych ludzi, rejestracja ćwiczenia. Zadaniem tego zespołu będzie również obserwacja przebiegu ćwiczeń i analiza wypracowanych w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego procedur ewakuacji. Wskazane jest, aby w miarę możliwości byli to pracownicy związani z obsługą infrastruktury obiektu. Obserwatorom przydziela się ściśle określone obszary obiektu, w których pełnić będą określone funkcje. Główne zadania osób odpowiedzialnych za przebieg ewakuacji to między innymi: wskazywanie wyjść i dróg ewakuacyjnych, kierowanie strumieni ludzi, informowanie. Dla każdej z osób przeprowadzających ćwiczenie należy przewidzieć określone zadanie. Osobą przeprowadzającą ćwiczenie jest pracownik obiektu, który w razie zagrożenia ma kierować ewakuacją w przypisanym mu zakresie. Do jego obowiązków należy udzielanie informacji osobom przebywającym w budynku, a jednocześnie jest on uprawniony do oddziaływania na wszystkie osoby w celu zapewnienia im bezpieczeństwa. Aby przeprowadzić ewakuację szybko i skutecznie, trzeba dysponować odpowiednią liczbą ludzi, którzy z chwilą ogłoszenia alarmu nie będą mieli żadnych innych obowiązków. Należy ustalić kto, za pomocą jakich środków i jakie zadania ma do realizacji.

Będą one zróżnicowane w zależności od rodzaju obiektu, wielowariantowe, dokładnie opisane z ustaloną kolejnością ich wykonywania.

Kolejnym etapem przygotowania ćwiczeń jest ustalenie terminu ich przeprowadzenia i powiadomienie o tym nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem właściwego miejscowo komendanta miejskiego Państwowej Straży Pożarnej. Komendant ma prawo podjąć decyzję o wzięciu udziału w ćwiczeniach jego przedstawiciela jako obserwatora lub wręcz przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń z wykorzystaniem sił i środków będących w dyspozycji jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP. Rolą funkcjonariuszy wyznaczonych do wzięcia udziału w praktycznym sprawdzeniu warunków i organizacji ewakuacji jest:

- obserwowanie przebiegu ćwiczeń (sporządzenie wewnętrznych notatek z przebiegu ćwiczeń, wnoszenie uwag, omówienie wniosków; wskazywanie nieprawidłowości występujących podczas ćwiczeń, sprawdzaniu, czy przebieg ćwiczeń jest godny z przyjętym wcześniej scenariuszem lub procedurami zawartymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, sprawdzaniu poprawności zachowania się personelu odpowiedzialnego za prawidłowy przebieg ewakuacji),
- kontrola budynku w zakresie technicznych warunków ewakuacji, sprawdzania poprawności działania urządzeń przeciwpożarowych, w tym w szczególności dźwiękowego systemu ostrzegawczego,
- udział w spotkaniu z organizatorem ćwiczeń po ich przeprowadzeniu w celu omówienia nieprawidłowości i sformułowania wniosków.

W celu maksymalnego ograniczenia dezorganizacji pracy zaleca się przeprowadzenie ćwiczeń z ewakuacji na kilka minut po rozpoczęciu pracy lub na kilka minut przed jej zakończeniem. Wywołanie alarmu pozwoli na właściwą reakcję pracowników obiektu odpowiedzialnych z racji swej funkcji za bezpieczeństwo obiektu, powiadomienia o zagrożeniu właściwych służb oraz zarządzenia i koordynacji prowadzonej ewakuacji. W trakcie ćwiczeń zalecane jest wyłączenie dopływu energii elektrycznej za pomocą przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Zanik energii elektrycznej pozwala sprawdzić działanie systemów awaryjnych (oświetlenie ewakuacyjne, skuteczność prawidłowego działania elektrycznych lub elektronicznych zamknięć w drzwiach służących do ewakuacji) oraz pozwoli przygotować osoby opuszczające obiekt do ewakuacji w warunkach odbiegających od normalnych. Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem alarmu obserwatorzy udają się do wyznaczonych wcześniej punktów i od momentu ogłoszenia alarmu dokładnie monitorują rozwój wydarzeń. W szczególności powinni oni zwrócić uwagę na następujące elementy:

- czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze?
- czy wszyscy pracownicy natychmiast przerwali pracę i rozpoczęli ewakuację?
- czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami oraz czy nie wykorzystywano do niej elementów zabronionych, takich jak nie przeznaczone do tego celu przejścia i wyjścia?
- czy w monitorowanym obszarze zadziałały wszystkie urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi przebywających w obiekcie, takie jak np.: oświetlenie ewakuacyjne, dźwiękowy system ostrzegawczy, drzwi przeciwpożarowe, odblokowanie zamków elektrycznych i elektronicznych, wentylacja pożarowa itp.?

Do obowiązków obserwatorów należeć powinno ponadto odnotowanie czasu, w jakim opuszczono monitorowany przez nich obszar, odnotowanie wszelkich zauważonych nieprawidłowości, sporządzenie wykazu osób, które nie zastosowały się do polecenia ewakuacji, przystąpiły do niej w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób ewakuację zakłócały. W stosunku do takich osób pracodawca powinien wyciągnąć surowe konsekwencje.

W trakcie prowadzenia praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji można wyróżnić następujące jego etapy:

- rozmieszczenie obserwatorów, przygotowanie środków pozoracji,
- ogłoszenie alarmu,
- pomiar czasu trwania poszczególnych faz,

- sprawdzenie pomieszczeń warunków celu ustalenia liczby osób, które nie podjęły ewakuacji, oraz przyczyn takiego zachowania.

Reasumując, należy dojść do wniosku, że regularne przeprowadzanie praktycznego sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji minimalizuje negatywne skutki nieprawidłowych zachowań podczas ewakuacji.

Okresowe ćwiczenia ewakuacji pozwalają na wypracowanie optymalnych sposobów postępowania na wypadek pożaru, powodują, że użytkownicy obiektu nie ignorują alarmu ewakuacyjnego i realizując wyuczone podczas ćwiczeń czynności, przyczyniają się do skrócenia czasu trwania poszczególnych etapów ewakuacji. Regularne sprawdzanie warunków i organizacji ewakuacji będzie miało duży wpływ na poczucie bezpieczeństwa użytkowników obiektu, analiza i wnioski z tych ćwiczeń mogą stanowić jeden z ważniejszych elementów przygotowania obiektu do przeprowadzenia szybkiej, skutecznej i bezpiecznej ewakuacji ludzi.

## ROZDZIAŁ 6

### Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej Instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi

Stosownie do wymogów określonych w przepisach, (art.4 „Ustawy o ochronie przeciwpożarowej”), właściciel, zarządca, użytkownik ma obowiązek **zapoznać** pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

Pracownik zapoznaje się z ustaleniami z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi w zakładzie pracy zawartymi w „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, a w szczególności z:

- wyciągiem z przepisów przeciwpożarowych obejmującym zagadnienia niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania obiektu,
- ustaleniami właściciela z zakresu ochrony przeciwpożarowej i obowiązującymi w placówce procedurami bezpieczeństwa,
- zagrożeniem pożarowym występującym na terenie obiektu,
- sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
- zasadami postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń gaśniczych,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

Zapoznanie z przepisami przeciwpożarowymi prowadzi się w momencie przyjęcia pracownika do pracy w czasie szkolenia wstępnego i stanowiskowego. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z zapisami właściwych Instrukcji oraz zasadami bezpieczeństwa pożarowego na stanowisku pracy, a szczególnie z uwarunkowaniami ewakuacji ludzi z konkretnego obiektu.

Zapoznanie się z treścią „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” jest warunkiem dopuszczenia do pracy. Dokumentację świadczącą o zapoznaniu pracownika z przepisami przeciwpożarowymi stanowi oświadczenie – wzór oświadczenia stanowi załącznik do „Instrukcji...”

Pracodawca, o ile uzna to za konieczne, może zobowiązać pracowników do odbycia innych szkoleń, obejmujących tematykę ochrony przeciwpożarowej.

## **ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE i FORMULARZE**

**Załącznik nr 1: Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych**

## PROTOKÓŁ

*zabezpieczenia przeciwpożarowego prac remontowych, konserwacyjnych itp. w tym pożarowo-niebezpiecznych, prowadzonych przez firmy zewnętrzne*

Przekazanie miejsca prowadzenia prac

Określenie strefy, w której prowadzone będą prace: .....

.....

Przekazujący: .....

Wykonawca: .....

Rodzaj prac: .....

*Data i podpis przekazującego:*

*Data i podpis wykonawcy:*

.....

.....

1) Nazwa, określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac:

.....

.....

2) Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu/miejscu prac:

.....

.....

3) Sposób i środki alarm. współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:

.....

.....

4) Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:

.....

.....

5) Osoba zobowiązana do przeprowadzania kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo po ich zakończeniu:

.....

.....

*Data/podpis wykonawcy .....*

Przejęcie od wykonawcy miejsca/rejonu, w którym przeprowadzono prace po ich zakończeniu.

*Data, podpis przyjmującego:*

*Data, podpis wykonawcy:*

.....

.....

**Załącznik nr 2: Oświadczenie wykonania prac**

***Oświadczam, że:***

Przejmuję na siebie wszelkie zobowiązania i odpowiedzialność w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa określone w art. 4 *Ustawy o ochronie przeciwpożarowej* z dnia 24 sierpnia 1991r. (tekst jednolity z uwzględnieniem zmian: Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452) w obrębie miejsca prowadzenia prac, zleconych mi do wykonania w budynku IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE przy ul. Ks. Piotra Skargi 31 we Wrocławiu.

Znane mi są zasady zabezpieczania prac remontowych, budowlanych, serwisowych, w tym pożarowo-niebezpiecznych określone w rozporządzeniu MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów* (Dz. U. z 2010r. nr 109, poz. 719). Zobowiązuję się do ścisłego przestrzegania wymogów określonych w wyżej powołanych przepisach.

.....  
(podpis, pieczęć Wykonawcy)

**Załącznik nr 3: Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z treścią „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”**

**OŚWIADCZENIE**

Oświadczam, że zostałem/-am zapoznany/-a z przepisami przeciwpożarowymi i „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” obowiązującą w budynku IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE przy ul. Ks. Piotra Skargi 31 we Wrocławiu, której postanowień zobowiązuję się przestrzegać.

Znane mi są obowiązki wynikające z przepisów ochrony przeciwpożarowej.

.....  
(podpis i pieczęć osoby odbierającej oświadczenie)

.....  
(podpis osoby składającej oświadczenie)



**Załącznik nr 4: Sprawozdanie z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji**

## SPRAWOZDANIE

### *z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji*

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009r. nr 178, poz. 1380) oraz §17 ust 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109, poz. 719) w dniu ..... przeprowadzono praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji w:

.....  
.....  
(nazwa i adres obiektu)

Przyjęte założenia do przeprowadzenia ewakuacji.

Osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie ewakuacji.

.....  
.....  
(imię, nazwisko, stanowisko)

Osoba dokonująca oceny prawidłowości przeprowadzenia sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji .

.....  
(imię, nazwisko, stanowisko)

### **I. Charakterystyka ogólna obiektu:**

1. Przeznaczenie obiektu i dane charakterystyczne obiektu.

.....  
.....  
.....  
.....  
powierzchnia ....., wysokość ....., liczba kondygnacji ....., liczba klatek schodowych ....., liczba wyjść z obiektu....., liczba osób mogących przebywać w obiekcie z uwzględnieniem poszczególnych kondygnacji .....

2. Warunki ewakuacji.

- a) Ilość i szerokość wyjść ewakuacyjnych, kierunek otwierania drzwi .....
- b) Czy na drogach ewakuacyjnych znajdują się palne elementy wyposażenia wewnątrz (wykładziny, boazerie z materiałów palnych, palne sufity podwieszane) .....
- c) Dostępność kluczy do wszystkich wyjść z obiektu (oznakowanie, miejsce przechowywania, dostępność) .....
- d) Możliwość wyjścia na dach (właz, drabina, rodzaj zamknięcia) .....
- e) Drożność dróg ewakuacyjnych (zastawianie dojścia do drzwi i ograniczanie szerokości korytarzy) .....
3. Oznakowanie obiektu pożarniczymi znakami informacyjnymi, ostrzegawczymi i ewakuacyjnymi (miejsca umieszczenia gaśnic, miejsca szczególnie niebezpieczne, kierunki i wyjścia ewakuacyjne, główne wyłączniki prądu i gazu)

- .....
- .....
- .....
- .....
4. Wyposażenie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe.
- a) Sieć hydrantowa (liczba hydrantów, stan wyposażenia oraz jego kompletności, ostatnie badania oraz ich wyniki) .....
- b) Urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych (lokalizacja i sposób uruchomienia) .....
- c) Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego (sposób i czas załączenia, protokoły z ostatniego sprawdzenia) .....
- d) Gaśnice (liczba sztuk, rodzaj, rozmieszczenie, data ostatniej konserwacji) .....
5. Czy dla obiektu opracowano kartę informacyjno-alarmową (jej aktualność) .....
6. Inne elementy wynikające z warunków budowlanych, mające wpływ na bezpieczeństwo użytkowników (terminy ostatnich przeglądów instalacji elektrycznych, odgromowych, gazowych itp.) .....
- .....
- .....
- .....

## **II. Sprawdzenie warunków i organizacji ewakuacji**

1. Prawidłowość ogłoszenia alarmu i rozpoczęcia ewakuacji (sposób przekazania informacji pracownikom oraz jej prawidłowość) .....
- .....
2. Ocena zachowania się pracowników po ogłoszeniu ewakuacji (zgodność postępowania z wymaganiami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, prawidłowość pozostawienia pomieszczeń i prowadzenia ewakuacji, znajomość wyznaczonego miejsca) .....
- .....
3. Ocena zachowania się pracowników po ewakuacji w wyznaczonych miejscach (sprawdzenie stanu osób ewakuowanych, ewidencja osób brakujących) .....
- .....
4. Ocena pracowników odpowiedzialnych za likwidację zagrożenia (np. gaszenia powstałego pożaru, wyłączenia dopływu energii elektrycznej, zabezpieczenie pomieszczeń i dokumentów, sprawdzenie umiejętności obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego i innych urządzeń przeciwpożarowych) .....
- .....
5. Ocena osób odpowiedzialnych za sprawdzenie pomieszczeń po ewakuacji (prawidłowość sprawdzenia wszystkich pomieszczeń, znajomość liczby osób ewakuowanych) .....
- .....
6. Ocena osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie ewakuacji (prawidłowość kierowania ewakuacją i działaniami ratowniczymi do momentu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej) .....
- .....
7. Całkowity czas trwania ewakuacji .....
8. Uwagi do przeprowadzonej ewakuacji (zauważone nieprawidłowości, utrudnienia w ewakuacji)

.....  
.....  
.....

**III. Dodatkowo w trakcie prowadzonego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji stwierdzono:**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Na tym sprawozdanie zakończono.

.....  
*podpis z podaniem imienia i nazwiska*

.....  
*podpis z podaniem imienia i nazwiska  
osoby sporządzającej sprawozdanie*

**Załącznik nr 5:** Instrukcja postępowania dla osób korzystających z obiektu, nie będących stałymi użytkownikami

## **INSTRUKCJA**

*przeciwpożarowa dla osób korzystających z obiektu*

Postanowienia ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009r. nr 178, poz. 1380 oraz Dz. U. z 2010r. nr 57, poz. 353) nakładają na wszystkie osoby fizyczne i prawne obowiązek brania udziału w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu na zasadach określonych w ustawie oraz obciążają je odpowiedzialnością za szkody, jakie z powodu ich niedbałości, lekkomyślności lub opieszałości w wykonywaniu poleceń poniósł skutek wybuchu pożaru powierzony ich pieczy majątek.

Każda osoba przebywająca na terenie obiektu winna:

- przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego w obiekcie. Palenie tytoniu dopuszczalne jest jedynie w miejscach wyznaczonych,
- przestrzegać zakazu wstępu do pomieszczeń służbowych – petenci proszeni są o poruszanie się w strefie części ogólnodostępnej obiektu,
- nie podejmować żadnych czynności, mogących spowodować pożar lub inne miejscowe zagrożenie,
- w razie zauważenia pożaru należy powiadomić najbliższej przebywającego pracownika.

**W wypadku wystąpienia zagrożenia osoby przebywające w obiekcie proszone są  
o podporządkowanie się zaleceniom wydawanym przez pracowników obiektu,  
a następnie strażaków prowadzących akcję ratowniczą.**







**Załącznik nr 6:** Wykaz osób zapoznanych z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

<i><b>Lp.</b></i>	<i><b>Nazwisko i Imię</b></i>	<i><b>Data</b></i>	<i><b>Podpis/uwagi</b></i>
<b>1.</b>			
<b>2.</b>			
<b>3.</b>			
<b>4.</b>			
<b>5.</b>			
<b>6.</b>			
<b>7.</b>			
<b>8.</b>			
<b>9.</b>			
<b>10.</b>			
<b>11.</b>			
<b>12.</b>			
<b>13.</b>			
<b>14.</b>			
<b>15.</b>			
<b>16.</b>			
<b>17.</b>			
<b>18.</b>			
<b>19.</b>			
<b>20.</b>			
<b>21.</b>			
<b>22.</b>			
<b>23.</b>			
<b>24.</b>			
<b>25.</b>			

26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			









53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
60.			
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			
66.			
67.			
68.			
69.			
70.			
71.			
72.			
73.			
74.			
75.			
76.			
77.			
78.			
79.			
80.			

## Wykaz znaków ochrony przeciwpożarowej wg PN-EN-ISO 7010:2012

N r	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Kształt i barwa	Znaczenie
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak prostokątny Tło: zielone Napis: biały fosforescencyjny	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Wyjście ewakuacyjne	Znak kwadratowy Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny i zielony	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
6		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
7		Pchać, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.



## Wykaz znaków bezpieczeństwa wg PN-EN-ISO 7010:2012

Lp	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Treść znaku	Kształt i barwa	Zastosowanie
1		Przeciwożarowy wyłącznik prądu	Złamana strzałka	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
2		Drzwi przeciwpożarowe	Sylwetka człowieka w świetle drzwi, z prawej strony języki ognia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Otwór drzwiowy: barwa biała Sylwetka człowieka: barwa czerwona Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.
3		Miejsce zbiórki do ewakuacji	Cztery strzałki skierowane do środka oraz sylwetki ludzi zgrupowane w środku znaku	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia miejsca zgrupowania ludzi podczas ewakuacji.
4		Uruchamianie ręczne		Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego).
5		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego	Klucz	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczania lokalizacji klucza przy drzwiach ewakuacyjnych zamykanych na klucz; znak dodatkowy należy uzupełnić konkretną lokalizacją klucza.
6		Gaśnica	Gaśnica z płomieniem	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały	Do oznaczania lokalizacji gaśnicy
7		Hydrant	Wąż hydrantowy z płomieniem	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały	Do oznaczania lokalizacji hydrantu wewnętrznego
8.		Nie używać windy w razie pożaru	Sylwetki ludzi w windzie na tle znaku zakazu	Znak kwadratowy Tło: białe Symbol: czarne	Stosowany na windach informujący o zakazie używania windy w razie Pożaru.

## Karty aktualizacji „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”

<b>Data aktualizacji:</b>	<b>Opis zmiany:</b>
<b>Sposób wprowadzenia zmiany (zaznaczyć odpowiedni kwadrat):</b>	
<input type="checkbox"/> wykreślenie i naniesienie nowej wartości tekstu <input type="checkbox"/> wymiana strony z aktualizacją danych	
<b>Zmiana dotyczy strony nr</b> .....	
<b>Zmiany wprowadził:</b>	
	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div>..... (nazwisko, imię) – czytelnie</div> <div>..... (podpis)</div> </div>

<b>Data aktualizacji:</b>	<b>Opis zmiany:</b>
<b>Sposób wprowadzenia zmiany (zaznaczyć odpowiedni kwadrat):</b>	
<input type="checkbox"/> wykreślenie i naniesienie nowej wartości tekstu <input type="checkbox"/> wymiana strony z aktualizacją danych	
<b>Zmiana dotyczy strony nr</b> .....	
<b>Zmiany wprowadził:</b>	
	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div>..... (nazwisko, imię) – czytelnie</div> <div>..... (podpis)</div> </div>

## INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB AWARII

### ALARMOWANIE.

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze albo innym zagrożeniu, zobowiązany jest niezwłocznie:

#### 1. Zaalarmować:

Osoby znajdujące się w strefie zagrożenia, narażone na jego skutki, Z dostępnego aparatu telefonicznego:

Zarządcę	tel. ....	kom. ....
Osobę wyznaczoną	tel. ....	kom. ....
Straż Pożarną	tel. <b>998 lub 112</b>	

#### 2. Zachować spokój, nie dopuścić do powstania paniki.

#### 3. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie powstało zagrożenie, dokładny adres, nazwę obiektu, piętro,
- co się pali lub jakie jest zagrożenie - np. *pali się szafa w pokoju*
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
- numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia.

#### 4. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

POGOTOWIE RATUNKOWE	tel. <b>999 lub 112</b>
POGOTOWIE POLICJI	tel. <b>112</b>
POGOTOWIE GAZOWE	tel. <b>992</b>
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	tel. <b>991</b>

### AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy w miarę możliwości przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu.

2. Do czasu przybycia Straży Pożarnej akcją ratowniczą kieruje Zarządca lub inna osoba do tego przygotowana.

3. Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie,
- należy przeciwdziałać panice wśród ludzi przebywających w obiekcie, wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacji oraz rozstracać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
- wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjąć pozycję pochyloną (jak najbliżej podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami (np. chustka),
- należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego oraz gazu do pomieszczeń i stref objętych pożarem; nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
- należy usuwać z zasięgu ognia wszelkie materiały palne i wybuchowe oraz toksyczne,
- nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien w pokojach i strefach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- przy otwieraniu drzwi do pomieszczeń zagrożonych należy chować się za ich ościeżnicę, od strony klamki.

4. W trakcie akcji ratowniczo-gaśniczej osoby przebywające w obiekcie powinny:

- zachować spokój, nie wywoływać paniki,
- opuścić obiekt wskazanymi drogami i kierunkami ewakuacji oraz wyjściami ewakuacyjnymi - wskazanymi przez kierujących ewakuacją lub zgodnie z oznakowanymi drogami
- ewentualnie udzielić pomocy innym, potrzebującym osobom

### UWAGI KOŃCOWE

1. Na podst. art. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U: nr 81, poz. 351 z późn. zm.) każdy: „*kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej, bądź policję.*”

2. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje wszystkich przebywających na terenie budynku IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE we Wrocławiu przy wyb. St. Wyspiańskiego 27.

Wrocław, dnia .....

**ZATWIERDZAM**

## **ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE**



**BUDYNEK SALI GIMNASTYCZNEJ  
Z PODPIWNICZENIEM 18 M2**

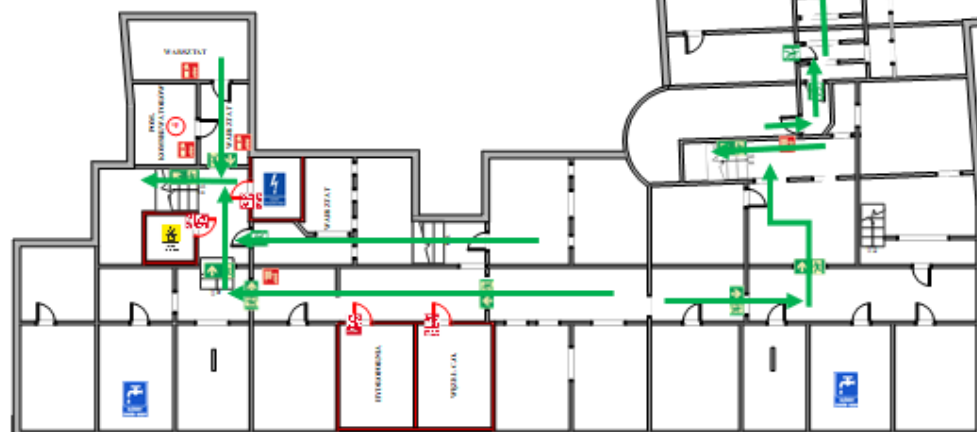
BUDYNEK ŁĄCZNIKA  
BEZ PODPIŹNIENIA

**BUDYNEK SPORTOWO REKREACYJNY  
BEZ PODPIWNIŻENIA**

## PLAN EWAKUACJI PIWNICA

IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE  
WE WROCŁAWIU

ul. Ks. Piotra skargi 31 50-082 Wrocław



**BUDYNEK IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO WE WROCŁAWIU  
PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB NA KONDYGNACJI PIWNICY - 4 OSOBY  
POWIERZCHNIA KONDYGNACJI PIWNICY - 1184,75m<sup>2</sup>**

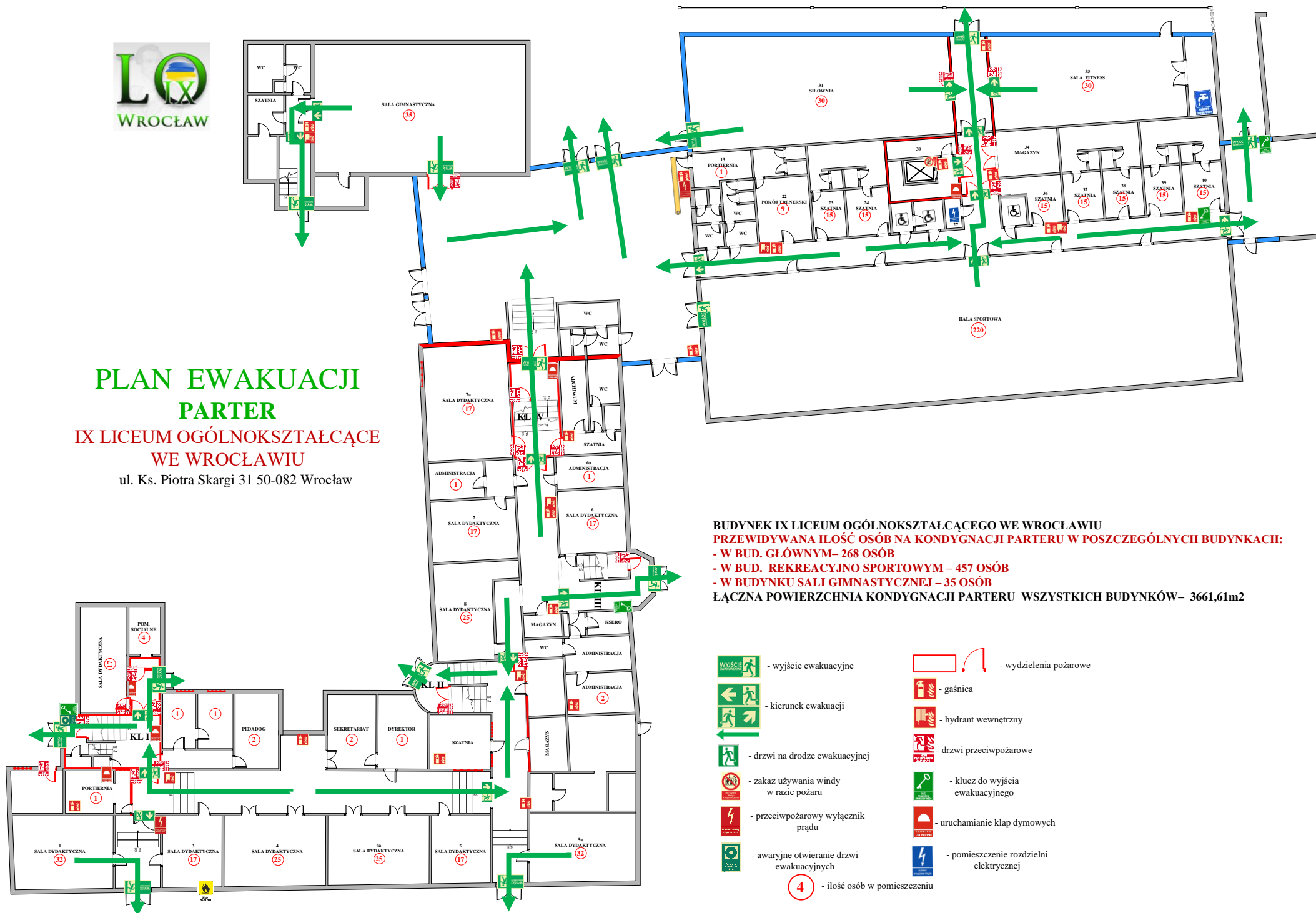
- |   |                                 |   |                          |
|---|---------------------------------|---|--------------------------|
|  | - drzwiami dwudziestu walczycej |  | - wyznaczenie posadze wo |
|  | - kierunek walczycej            |  | - gęstość                |
|  |                                 |  | - kierunek walczycej     |
|  |                                 |  | - gęstość walczycej      |
|  | - gęstość walczycej             |  | - kierunek walczycej     |
|  | - kierunek walczycej            |  | - gęstość walczycej      |
|  | - gęstość walczycej             |  | - kierunek walczycej     |
|  | - kierunek walczycej            |  | - gęstość walczycej      |

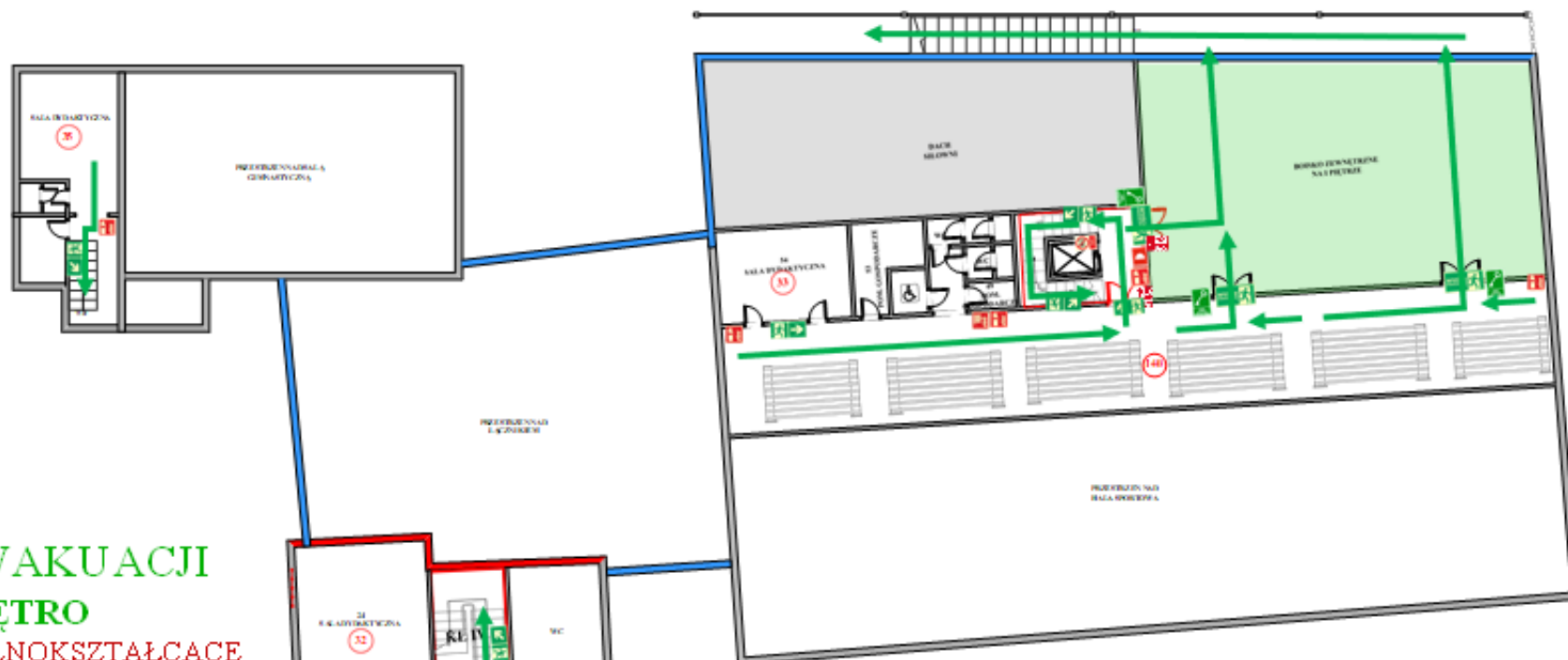


## PLAN EWAKUACJI PARTER

IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE  
WE WROCŁAWIU

ul. Ks. Piotra Skargi 31 50-082 Wrocław





IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE  
WE WROCŁAWIU

**ŁĄCZNA POWIERZCHNIA KONDYGNACJI I PIĘTRA WSZYSTKICH BUDYNKÓW – 1438,73m<sup>2</sup>**



- uruchamianie klap dymowych

**4** - ilość osób w pomieszczeniu



- wydziałem pożarowe

 - [pau.srbija.rs](http://pau.srbija.rs)

 - hydrant we want to try

 - drzewo przetrwało wojnę





IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE  
WE WROCŁAWIU

[illegible]

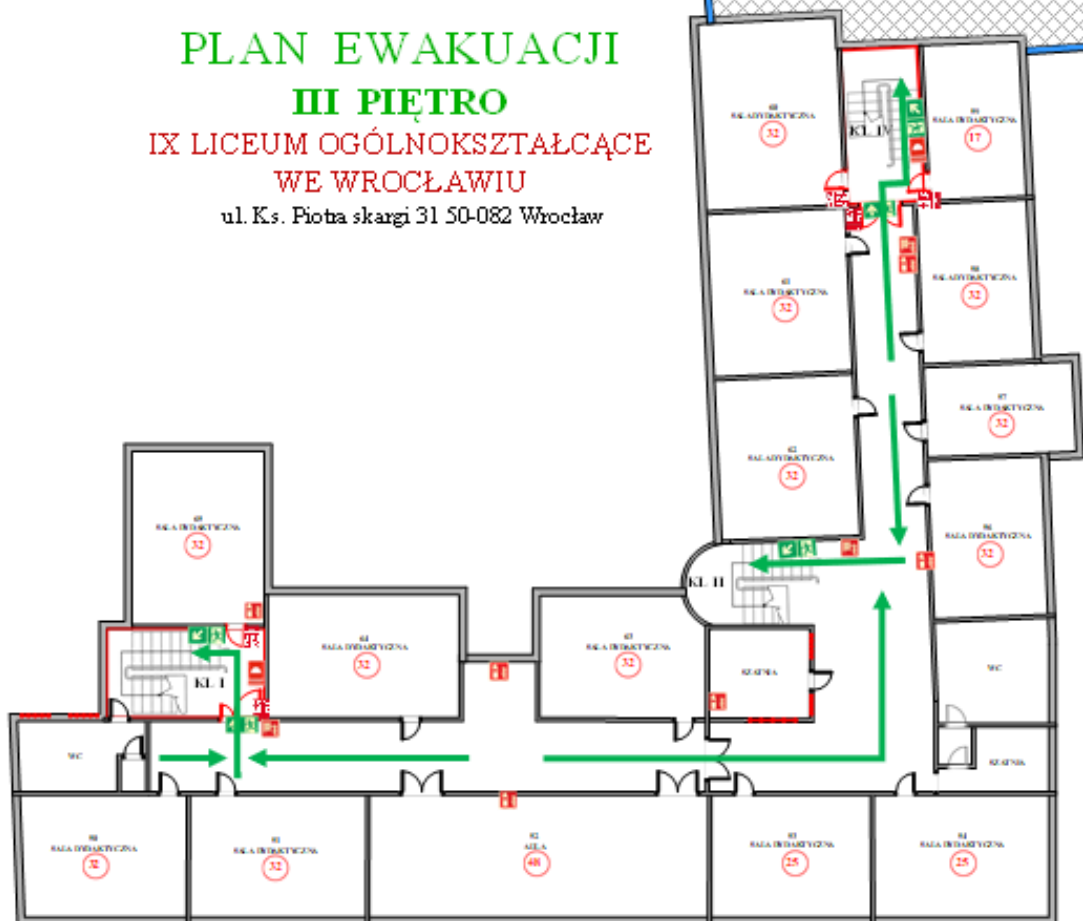
**ŁĄCZNA POWIERZCHNIA KONDYGNACJI II PIĘTRA WSZYSTKICH BUDYNKÓW- 1588,75m<sup>2</sup>**



4 - ilość osób w pomieszczeniu



**PLAN EWAKUACJI**  
**III PIĘTRO**  
**IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE**  
**WE WROCŁAWIU**  
ul. Ks. Piotra skargi 31 50-082 Wrocław



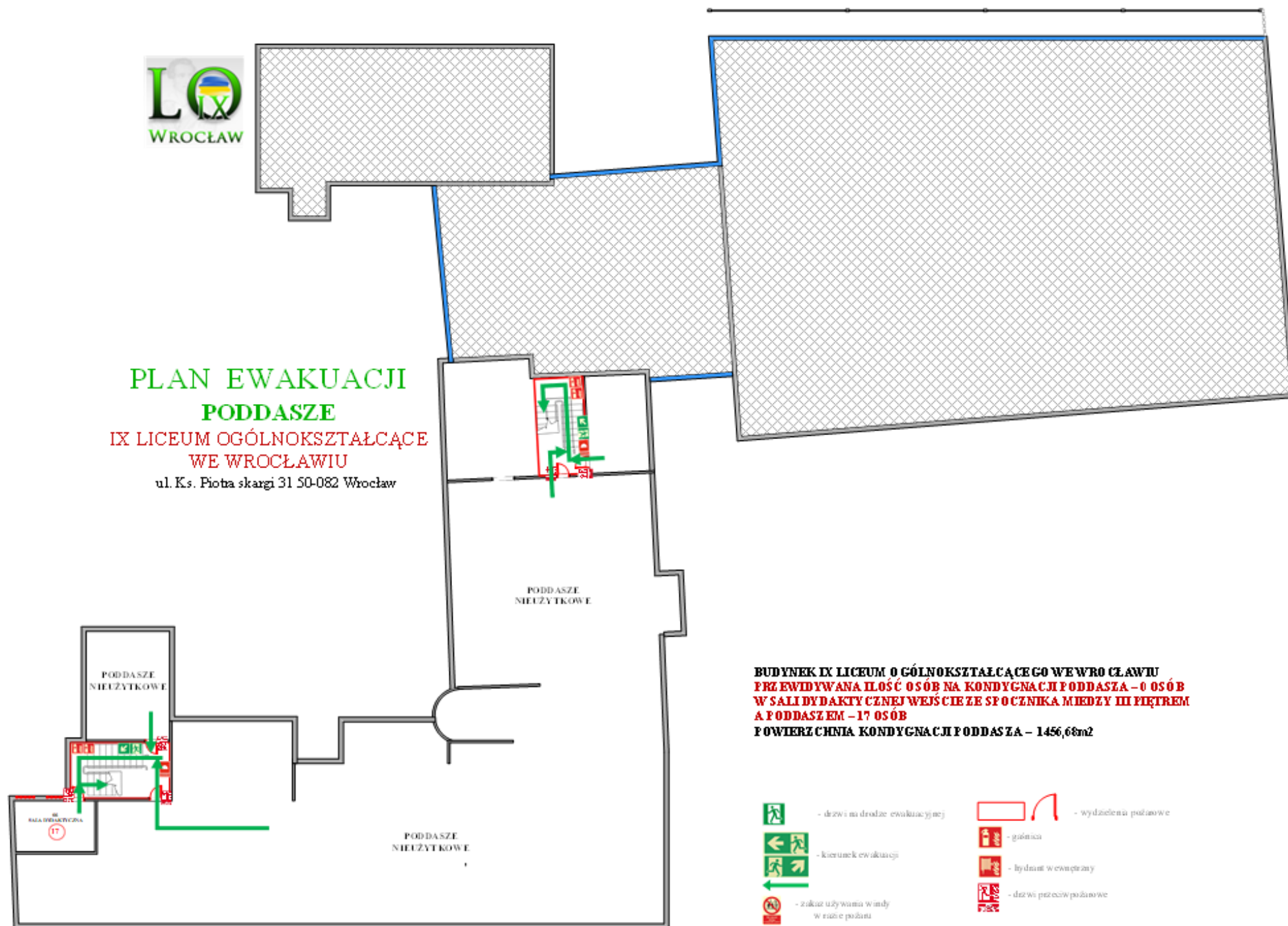
**BUDYNEK IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO WE WROCŁAWIU**  
**PRZEWIDYWANA ILOŚĆ OSÓB NA KONDYGNACJI III PIĘTRA – 453 OSOBY**  
**POWIERZCHNIA KONDYGNACJI III PIĘTRA – 1387,74m<sup>2</sup>**

-  - drzwi na drodze ewakuacyjnej
-  - korytarz ewakuacyjny
-  - wydzielenie pożarowe
-  - gaśnica
-  - hydrant wewnętrzny
-  - drzwi przeciwpożarowe

## PLAN EWAKUACJI PODDASZE

IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE  
WE WROCŁAWIU

ul. Ks. Piotra Skargi 31 50-082 Wrocław



**BUDYNEK IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO WE WROCŁAWIU**  
**PRZEWIDYWANA ILOŚĆ OSÓB NA KONDYGNACJI PODOŁASZA – 0 OSÓB**  
**W SALI DYDAKTYCZNEJ WEJŚCIE ZE SPÓCZNIKA MIĘDZY III PIĘTREM**  
**A PODOŁASZEM – 17 OSÓB**  
**POWIERZCHNIA KONDYGNACJI PODOŁASZA – 1456,68m<sup>2</sup>**



- drzwi na drodze ewakuacyjnej



- kierunek ewakuacji



- zakaz używania windy  
w razie pożaru



- wydzielona paleniska



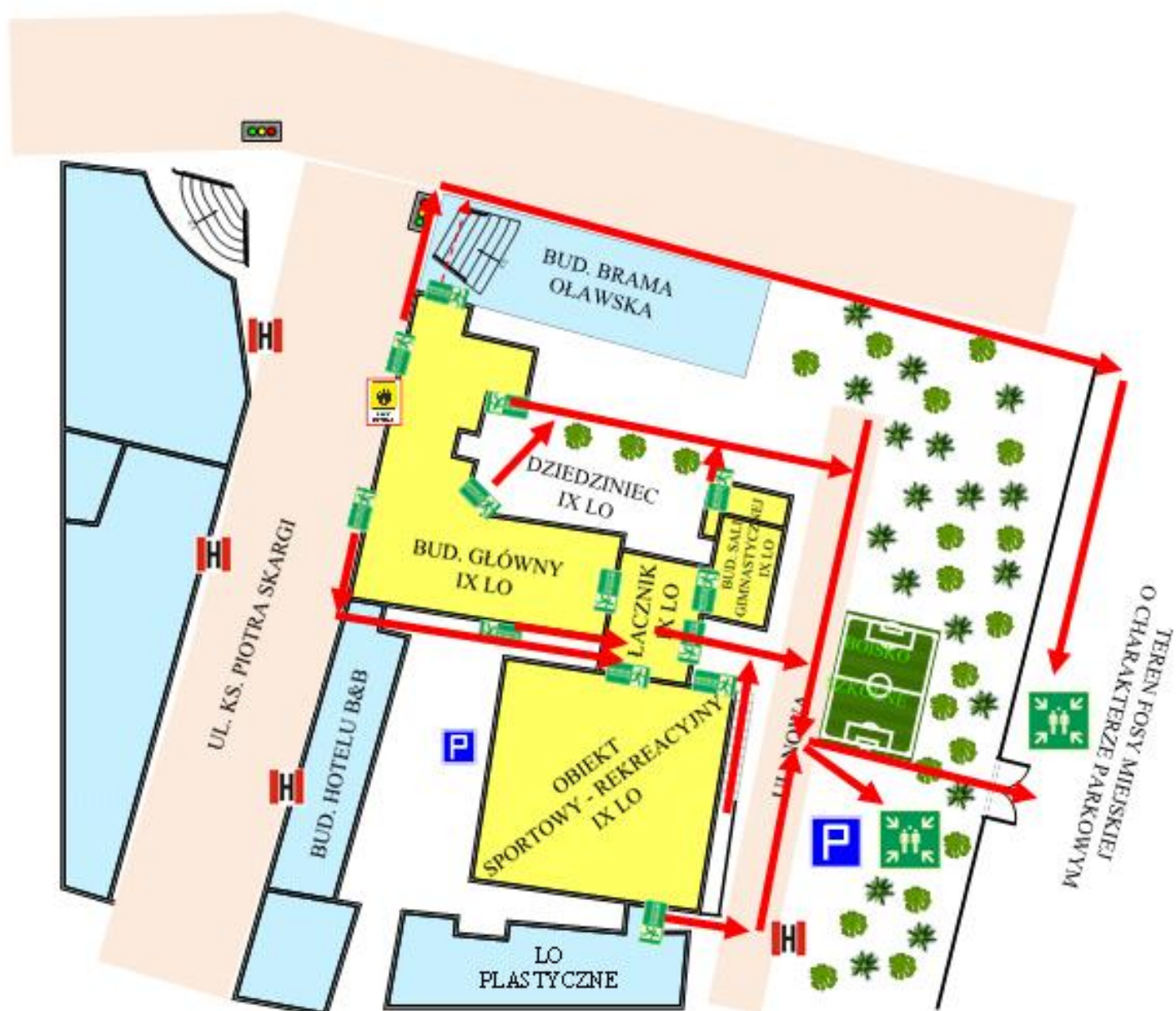
- gaśnica



- hydrant wewnętrzny



- drzwi przeciwpożarowe



 BUDYNKI IX LICEUM OGÓNKSZTAŁCĄCEGO

 BUDYNKI SĄSIADUJĄCE Z IX LICEUM OGÓNKSZTAŁCĄCYM ZŁ I, ZŁ III I ZŁ IV

 OTWIERALNE PRZESŁO OGRODZENIA

 GŁÓWNY ZAWÓR GAZU

 MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI

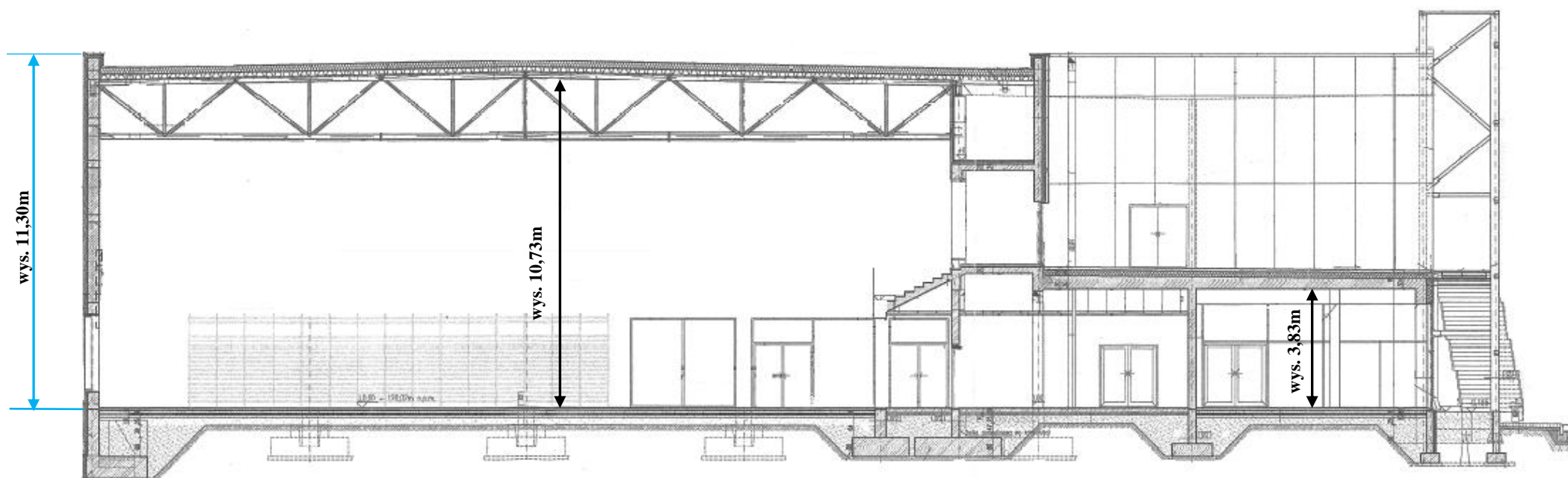
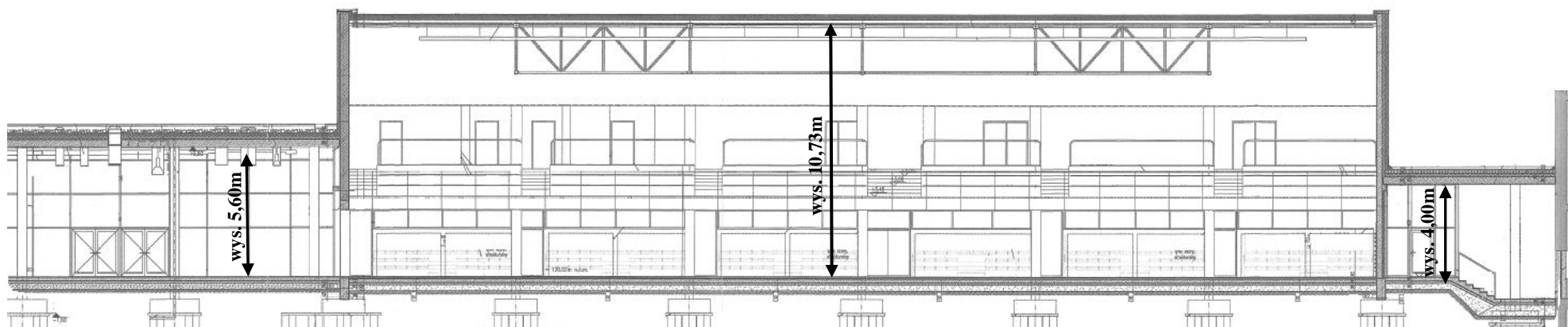
 HYDRANT ZEWNĘTRZNY

 PARKING

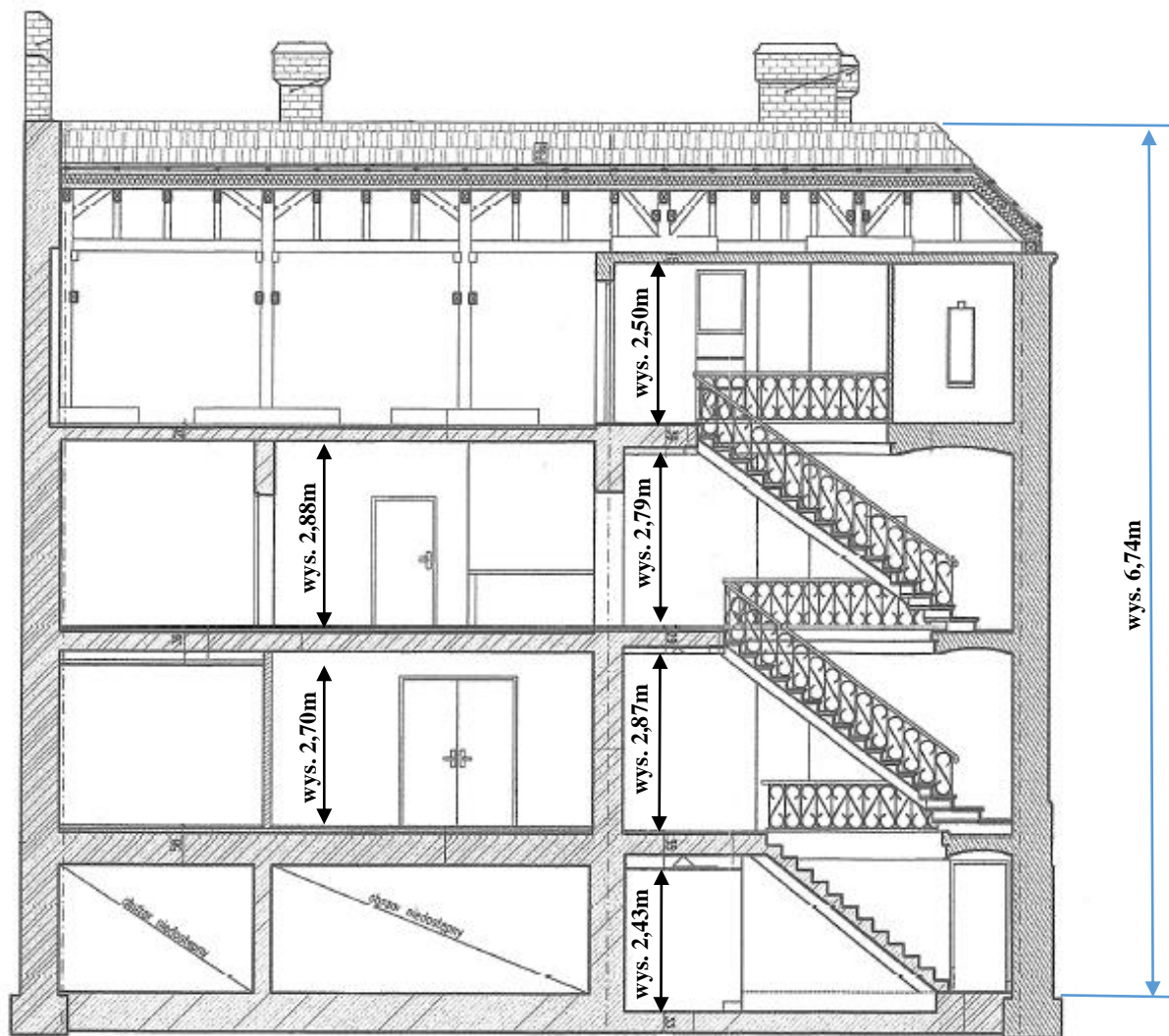
 KIERUNEK EWAKUACJI ZEWNĘTRZNEJ DO PUNKTÓW ZBIÓRKI DO EWAKUACJI

## PLAN SYTUACYJNY





PRZEKROJE BUDYNKU SPORTOWO - REKREACYJNEGO



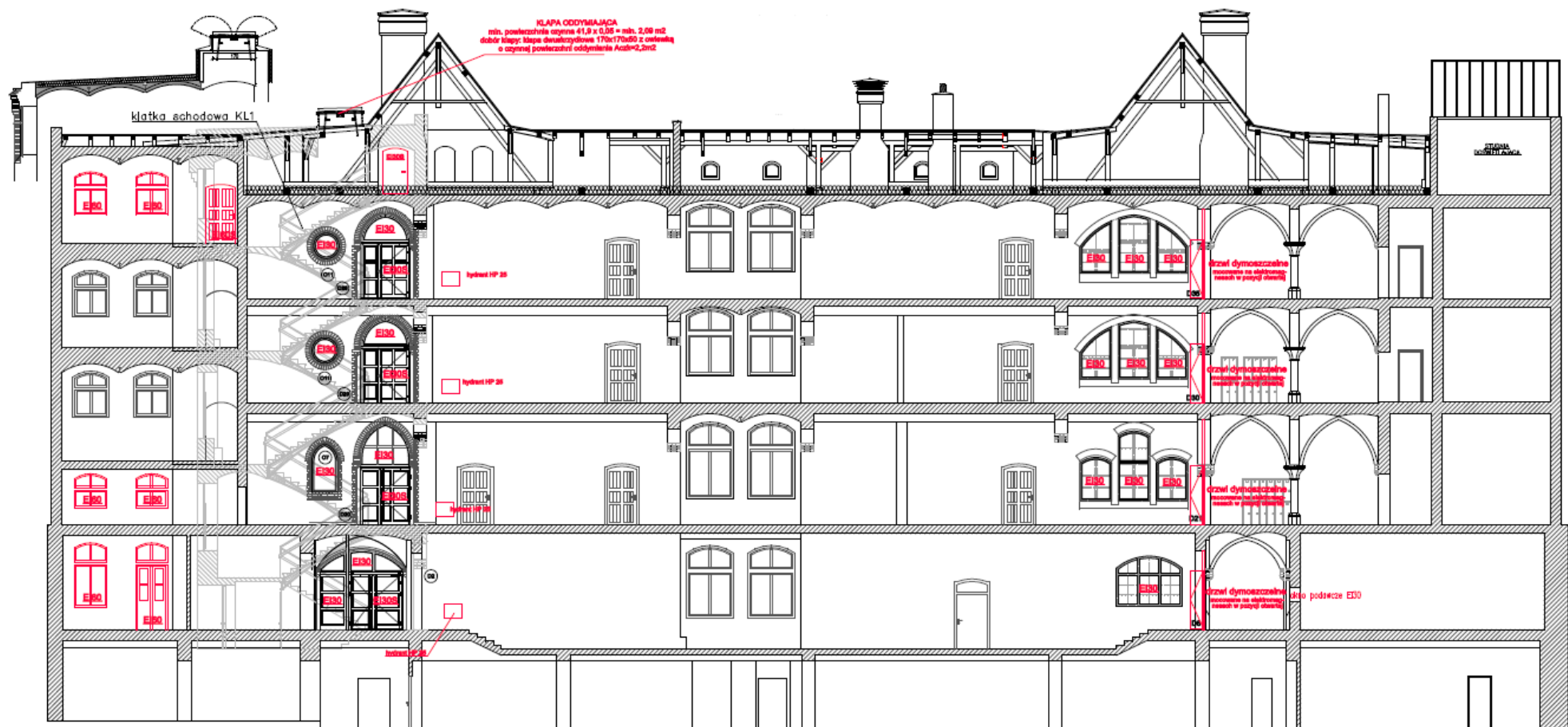
PRZEKRÓJ BUDYNKU SALI GIMNASTYCZNEJ



PRZEKRÓJ BUDYNKU SALI GIMNASTYCZNEJ

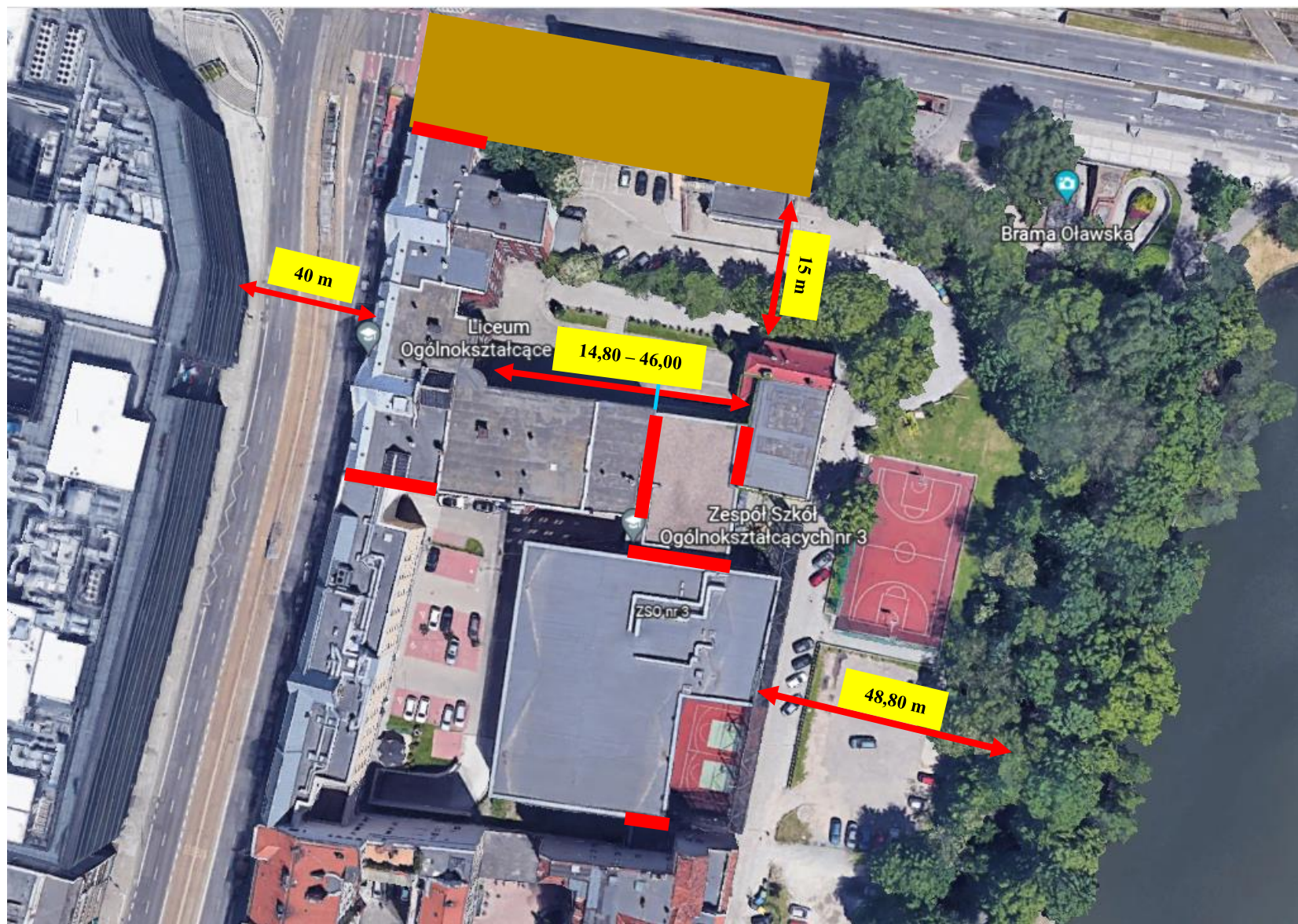






PRZEKRÓJ BUDYNKU GŁÓWNEGO





ODLEGŁOŚCI POSZCZEGÓLNYCH BUDYNKÓW IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO  
OD OBIEKTÓW SĄSIEDNICH